

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

22 Şubat 2012 Çarşamba

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

22 Şubat 2012  arŐamba

----0----

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Asya’da İŞbirliği ve Güven Artırıcı �nlemler Konferansı Yazmanlığının, Personelinin ve �yelerin Temsilcilerinin Ayrıcılık ve Bağışıklıklarına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/555)	1:3
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile BelĐika Fransız Toplum� Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent B�lges� Fransız Toplum� Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, EĞitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İŞbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/549)	3:6
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, EĞitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İŞbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/331)	6:8
Türkiye Cumhuriyeti Millî EĞitim Bakanlığı ile Kosova Cumhuriyeti EĞitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı Arasında EĞitim Alanında İŞbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/527)	8:11
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İŐlam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında EĞitim Alanında İŞbirliğinin Güçlendirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476)	11:19
Türkiye Cumhuriyeti Millî EĞitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Millî EĞitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İŞbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343)	19:24
Hocalı katliamıyla ilgili görüşmeler	25:41

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:37
Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı	1:3
Yazmanlığının, Personelinin ve Üyelerin Temsilcilerinin	
Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Sözleşmenin	
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	
Büyükelçi Fatih CEYLAN (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	1:2, 2:3
Osman Faruk LOĞOĞLU (Adana)	2
Madde 1, 2, 3	3
Önerge	3
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplum Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplum Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı	3:6
Büyükelçi Fatih CEYLAN (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	4:5
Tunca TOSKAY (Antalya)	4
Osman Faruk LOĞOĞLU (Adana)	5
Sinan OĞAN (İğdır)	5
Osman Taney KORUTÜRK (İstanbul)	5:6
Osman Oktay EKŞİ (İstanbul)	6
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	6:8
Büyükelçi Fatih CEYLAN (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	6:7
Osman Faruk LOĞOĞLU (Adana)	7
Madde 1	7:8
Madde 2, 3	8
Önerge	8
Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı ile Kosova Cumhuriyeti Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	8:11
Büyükelçi Fatih CEYLAN (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	8:9
Merdan TUFAN (Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	9:11
Tunca TOSKAY (Antalya)	9:10
Madde 1, 2, 3	11
Önerge	11
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında	11:19

**İşbirliğinin Güçlendirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptının
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı**

Büyükelçi Fatih CEYLAN (Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	12:13, 14:15
Merdan TUFAN (Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	12:13, 13:14, 15, 16, 17
Aytuğ ATICI (Mersin)	13:14
Osman Oktay EKŞİ (İstanbul)	14
Burhan KAYATÜRK (Van)	14:15
Osman Faruk LOĞOĞLU (Adana)	15:16
Sinan OĞAN (İğdır)	16, 18
Tunca TOSKAY (Antalya)	16:17, 17:18
Önerge	17
Osman Aşkın BAK (İstanbul)	18
Madde 1, 2, 3	19
Önerge	19

Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Millî Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

Büyükelçi Fatih CEYLAN (Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	19:24
Merdan TUFAN (Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	20
Aytuğ ATICI (Mersin)	20, 23
Osman Oktay EKŞİ (İstanbul)	20:21
Osman Faruk LOĞOĞLU (Adana)	21
Osman Taney KORUTÜRK (İstanbul)	22
Sinan OĞAN (İğdır)	22:23
Madde 1, 2, 3	23
Önerge	23

Hocalı katliamıyla ilgili görüşmeler

Osman Taney KORUTÜRK (İstanbul)	25:41
İsmail SAFİ (İstanbul)	26, 30:31, 37
Osman Faruk LOĞOĞLU (Adana)	26:27
Sinan OĞAN (İğdır)	27, 28:30, 37, 39
Büyükelçi Fatih CEYLAN (Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	27:28, 38, 40
Emrullah İŞLER (Ankara)	31
Şaban DİŞLİ (Sakarya)	31:32, 38:39
İdris BAL (Kütahya)	32:33
Tunca TOSKAY (Antalya)	33:34
Osman Oktay EKŞİ (İstanbul)	34:35, 40
Faik TUNAY (İstanbul)	35:36, 38
Aytuğ ATICI (Mersin)	36
Ali Rıza ALABOYUN (Aksaray)	38, 39
Basın Açıklaması	39
	41

Açılma Saati: 11.02

Kapanma Saati: 12.57

22 Şubat 2012 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.02

BAŞKAN: Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Muhammed ÇETİN (İstanbul)

SÖZCÜ: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

KÂTİP: Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

-----0-----

BAŞKAN – Arkadaşlar, toplantı yeter sayımız vardır. Dışışleri Komisyonunun 24'üncü Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı 21'inci toplantısını açıyorum.

Bugün sırasıyla Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı'na ilişkin bir anlaşma, eğitim alanı da dâhil olmak üzere kültür, basın-yayın ve bilim alanlarında iş birliği gören iki anlaşma ve sonra da doğrudan eğitim alanına ilişkin üç anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz.

Gündem maddeleri tamamlandıktan sonra Hocalı katliamına ilişkin bir bildirinin görüşmesine geçeceğiz. Komisyonumuz bildiri metni üzerinde mutabakat sağlarsa toplantı sonrasında basına açıklayacağız.

Gündemin 1'inci maddesine geçiyorum:

Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı Yazmanlığının, Personelinin ve Üyelerin Temsilcilerinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/555) esas numaralı Tasarı 11 Ocak 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. Bu maddeyle ilgili sözü Dışışleri Bakanlığı Temsilcisine veriyorum.

Dışışleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Büyükelçi Fatih Ceylan, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ FATİH CEYLAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, size ve Komisyonun değerli üyelerine saygılarımı sunuyorum.

Kazakistan Cumhurbaşkanı Nur Sultan Nazarbayev'in Birleşmiş Milletler 47'nci Genel Kurul toplantısı vesilesiyle gündeme getirdiği “Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı” adı verilen süreç Kazakistan'ın koordinatörlüğünde 1993 yılında başlatılmıştır. Kısa adıyla “AİGK” diyelim. AİGK yazmanlığı Haziran 2016 tarihinde yazmanlığın statüsüne ilişkin belgenin üye ülkelerden 17'si tarafından imzalanması sonrasında Almatı'da faaliyete geçmiştir. AİGK yazmanlığının personelinin ve üyelerin temsilcilerinin ayrıcalık ve bağışıklıklarına ilişkin sözleşme 8 Haziran 2010 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen AİGK Devlet ve Hükûmet Başkanları Üçüncü Zirvesi sırasında 12 üye ülke tarafından imzalanmıştır.

Sözleşme, AİGK yazmanlığının hukuki kapasitesi, yazmanlık personeli ile üye devletlerin temsilcilerinin tüm üye devletlerin topraklarındaki ayrıcalık ve bağışıklıkları hakkında hükümler getirmektedir.

Sözleşme, Birleşmiş Milletler gibi diğer uluslararası kuruluşlar tarafından benimsenen benzer sözleşmeleri temel almış ve uluslararası hukukun genel olarak kabul edilen prensip ve normları ışığında şekillendirilmiştir.

Sözleşmenin temelinde bu alanda temel uluslararası belgelerde olduğu gibi ayrıcalık ve bağışıklıkların bireylerin çıkarı için değil, resmî görevlerini bağımsız biçimde yerine getirebilmeleri anlayışı bulunmaktadır.

Sözleşme bugüne kadar 15 üye ülke tarafından imzalanmıştır. Ülkelerden bugüne kadar 5 ülke, Azerbaycan, Filistin, Kazakistan, Kırgızistan ve Rusya Federasyonu sözleşmeyi onaylamışlardır. Sözleşmenin yürürlüğe girebilmesi için 9 üye ülkenin daha sözleşmeyi onaylaması beklenmektedir.

Ülkemiz 7-9 Haziran 2010 tarihlerinde İstanbul’da gerçekleştirilen AİGK Devlet ve Hükûmet Başkanları Üçüncü Zirvesi’yle birlikte 2 yıllık bir süre için AİGK Dönem Başkanlığını üstlenmiştir. Bir iki yıl daha üstlenmesi yönünde Kazakistan’ın teklifi vardır. Bu husus Şubat ayın sonunda yapılacak bir AİGK toplantısı vesilesiyle gündeme gelecektir. Dolayısıyla bu sözleşmenin ülkemizin AİGK sürecine verdiği desteği de göz önüne alınarak mümkün olan en kısa sürede onaylanmasını Komisyonun takdirine sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Loğoglu.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sadece bir sorum vardı: Bu İcra Genel Sekreterliği bu dönem Türkiye’de, Almatı’da, benim merak ettiğim husus bu icra sekreterliğine gerekli donanım sekreteryaya hizmetleri falan bakımından veriliyor mu? Bunların yazışmaları bakımından merkez teşkilatıyla bu konuda yeterli bir durum var mı? O konuda biraz maddi bilgi almak istiyordum.

BAŞKAN – Sayın Ceylan, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ FATİH CEYLAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim, Dönem Başkanlığını üstlendikten sonra biz yıllık 70 bin dolar bir katkıda bulunduk, bu sene yükseltiyoruz 100 bin dolara. Ev sahibi ülke olduğu cihetle Kazakistan da 1 milyon dolar katkıda bulunuyor. Diğer ülkeleri de katkıda bulunmaya teşvik ediyoruz. Kırgızistan’ın durumu malum, o tür ülkelerin pek katkı yapacak durumları yok ama eğer bizim Dönem Başkanlığımız bir iki yıl daha uzarsa Kazakistan ve biz katkılarımızı devam ettireceğiz her hâlükârda, yükselterek devam

ettireceğiz. O anlayışla 2012-2014 döneminde de Dönem Başkanlığı eğer bizim tarafımızdan deruhte edilmeye devam edilirse maddi katkıları sağlayacağız efendim.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

ASYADA İŞBİRLİĞİ VE GÜVEN ARTIRICI ÖNLEMLER KONFERANSI YAZMANLIĞININ, PERSONELİNİN VE ÜYELERİN TEMSİLCİLERİNİN AYRICALIK VE BAĞIŞIKLIKLARINA İLİŞKİN SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) “Asya’da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı Yazmanlığı’nın, Personeli’nin ve Üyelerin Temsilcilerinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Sözleşme’nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/555) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın Komisyon Raporu üzerinde Aksaray Milletvekili Ali Rıza Alaboyun ve Rize Milletvekili Hasan Karal’ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 2’nci maddesine geçiyorum: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.

(1/549) esas numaralı Tasarı 9 Ocak 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur.

Sözü Dışişleri Bakanlığı Temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Ceylan.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ FATİH CEYLAN – Teşekkür ederim efendim.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşması 7 Haziran 2011 tarihinde Brüksel’de imzalanmıştır. Bu anlaşma, dostane değişimler ve iş birliğini teşvik etmek suretiyle her iki ülkenin entelektüel, bilim, eğitim, sanat, spor, basın-yayın ve gençlik faaliyetleri ve tarihi ile yaşam tarzları konusunda karşılıklı anlayışın mümkün olan en yüksek seviyede geliştirilmesi amacıyla yönelik olarak yapılmış olup, bu alanlarda karşılıklı iş birliği ve dostane değişimlerle ilgili hükümler içermektedir.

Söz konusu Anlaşma’nın Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti, Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti ile ikili ilişkilerimizin gelişmesine katkıda bulunacağı değerlendirilmektedir.

Komisyonun takdirine saygıyla sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Toskay.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Sayın Başkan, tabii yani bu teknik bir anlaşma, burada bizim karşı olmamız söz konusu değil, yalnız açıklanmasını arzu ettiğim bir nokta var. Anlaşmanın giriş bölümünde, sondan ikinci paragrafta “Fransızca bilgisini yaygınlaştırmak, Fransızcanın uluslararası kuruluşlarda ve özellikle Avrupa düzeyinde kullanılmasını cesaretlendirmek arzusuyla” deniyor. Bunu anlamlandırmakta biraz zorluk çekiyorum.

4’üncü maddenin ilk paragrafında da “Türkiye ve Fransız toplumu kendi medeniyet, dil ve edebiyatlarının daha iyi tanınmasını amaçlayan, yükseköğretim dâhil öğretim görevlilerinin gönderilmesi ve dil bursları verilmesi gibi girişimleri teşvik edecektir.” diyor. 4’üncü maddenin ilk paragrafı anlaşmanın karşılıklı olması bakımından daha anlamlı ama bu giriş kısmındaki şey doğrusu ikili bir anlaşmada çok anlamlı görünmedi bana.

BAŞKAN – Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ FATİH CEYLAN – Teşekkür ederim.

Sonuç itibarıyla biz Belçika'da bulunan bütün topluluklarla bu tür anlaşmalar akdetmeyi öngörüyoruz. Flaman toplumuna da önerildi, bir de Alman toplumu var. Flamanlardan yanıt bekliyoruz. Keza Almanlarla da, Alman toplumuyla da temas hâlindeyiz. Frankofon bir topluluk olduğu cihetle böyle bir ibarenin konmuş olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Hissiyatınız kayda geçmiştir Sayın Toskay.

Sayın Loğoğlu, buyurun.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yani tekrar, benim en hoşuma gitmeyen şeydir ama hakikaten tuhaf bir şey yani Türkiye Cumhuriyeti'ne mi düşünüyor herhangi bir dile... Bu Fransızca da olsa İngilizce de olsa... Ne bileyim özellikle uluslararası kuruluşlarda kullanılmasını cesaretlendirmenin ikili bir anlaşmanın kapsamında olması hakikaten oldukça tuhaf, kabul edilmesi de biraz yani izahı da çok güç bir şey.

Benim hissiyatım da kayda geçsin diye bunu söylemek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sizin hissiyatınızı da kayda geçirdik.

Sayın Oğan, buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Teşekkür ederim.

Şimdi kaydın ötesinde Fransa'nın Türkiye'ye karşı almış olduğu ve almaya da devam edeceği anlaşılan bu tür kararların karşısında Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak Fransızca'yı yaygınlaştırmak için bir anlaşmanın onaylanmasını Türk toplumuna anlatmak bence hiç kolay olmayacaktır. Dolayısıyla yani bunun bu şekliyle kabul edilmesini bilmiyorum Türk toplumuna nasıl anlatırız? Bu cümlelerin burada bulunması tek başına bu anlaşmanın onaylanmamasını gerektirir kanaatimce. Ben bu sebeple de muhalif olacağımı şimdiden bildireyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Korutürk.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de bu söylenenlere katılıyorum. Özellikle bugün Fransa'ya karşı birçok yaptırım açıklamış olduğumuz bir noktada, henüz Fransız Anayasa Konseyinin cevabının da beklenmekte olduğu bir noktada Fransızca dilinin yaygınlaştırılması şeklinde Fransızların özellikle... Sadece ben Belçika için söylemiyorum yani Belçika'daki Fransız toplumunun bu konuda istekleri olduğunu gayet iyi biliyorum, vardır da, meşru isteklerdir fakat bu aynı zamanda Fransa'nın bir politikasıdır. Fransa'nın politikalarını da bizim desteklememiz uygun olmayacak diye düşünüyorum. Bunun için hissiyatımın kayda geçirilmesinin ötesinde buna muhalif kalacağımı ben de açıklıyorum. Böyle bir anlaşmanın böyle bir metnini şu

aşamada yapmamamız lazım diye düşünüyorum veya geri gönderelim eğer uygun görürseniz. Bilmiyorum, siz içinize sindiriyor musunuz? Sayın Başbakanın ağzından bir sürü tedbir açıklandı şeye karşı. O tedbirlerin içerisinde “Fransızca dilinin yaygınlaştırılmasına devam edilecek.” diye bir şey hatırlamıyorum ben.

BAŞKAN – Sayın Ekşi, buyurun.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan, sadece kayda geçmesi niyetiyle söz rica ettim, teşekkür ediyorum.

Muhalefet yönünde kanaat ifade eden arkadaşlarıma katıldığımı belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Komisyon üyelerimizin hissiyatına ben de katılıyorum.

Bu gündem maddesindeki anlaşmanın görüşülmesini ertelemeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 3’üncü maddesine geçiyoruz: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/331) esas numaralı Tasarı 23’üncü Yasama Döneminde 9 Haziran 2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ancak yasama döneminin sonuna kadar Komisyonunda görüşülemediğinden kadük olmuştur.

Tasarı üzerinde tali komisyon olan Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun olumlu görüşü vardır.

Sözü Dışişleri Bakanlığı Temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Ceylan.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ FATİH CEYLAN – Teşekkür ederim efendim.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşması 30 Ağustos 2007 tarihinde Singapur’da imzalanmıştır. Bu anlaşma dostane değişimler ve iş birliğini teşvik etmek suretiyle her iki ülkenin kültür, bilim, eğitim, sanat, spor, basın-yayın ve gençlik faaliyetleri ve tarihi ile yaşam tarzları konusunda karşılıklı anlayışın mümkün olan en yüksek seviyede geliştirilmesi amacına yönelik olarak yapılmış olup, bu alanlarda karşılıklı iş birliği ve değişimlerle ilgili hükümler içermektedir.

Bu yıl içinde ülkemizde mukim bir büyükelçilik açmaya karar vermiş olan Singapur’la ikili ilişkilerimizin ilerletilmesine katkıda bulunacağı değerlendirilmektedir.

Komisyonun takdirlerine saygıyla sunulur efendim.

BAŞKAN – Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Sayın Loğoğlu, buyurun.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sadece bilmediğim için soruyorum bunu: Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun yazısında toplantının başlangıçta Komisyon üyeleri tarafından Bitlis Güroymak'ta cereyan eden olaylara bir atıf var. Bu, usulden midir? Yani konuyla doğrudan ilgisi olmadığı için soruyorum, bir itirazım olduğu için değil.

BAŞKAN – Yani Millî Eğitim Komisyonunun raporunda yer alan bir ifade, Komisyonun kendi takdiri ama ona bir tepki göstermek imkânı...

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Tepki göstermiyorum, soruyorum.

BAŞKAN – Ama bizim Komisyonumuzun raporu değil bu, Millî Eğitim Komisyonun raporu.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Hayır, yani biz mesela bir başka komisyona bir rapor gönderirken bugün Hocalı konusunda yaptığımız tartışmalara bir atıf yaparsak anlaşılır mı öbür taraftan? Usul bakımından soruyorum.

BAŞKAN – Yani aslında konu bazında uygun değil ama böyle yaptıkları için bir yerde kendi Komisyonlarının takdiridir, onların çalışmalarına karışma imkânımız yok. Bizim Komisyonumuz bakımından böyle bir durum ortaya çıkmış olsaydı, sizin belirttiğiniz gibi, herhâlde biz böyle bir ibareyi koymamayı tercih ederdik.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Başka söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SİNGAPUR CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR, BİLİM, EĞİTİM, BASIN-YAYIN VE SPOR
ALANLARINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 30 Ağustos 2007 tarihinde Singapur'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/331) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon Raporu üzerinde Aksaray Milletvekili Ali Rıza Alaboyun ve Rize Milletvekili Hasan Karal'ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 4'üncü maddesine geçiyoruz: Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı ile Kosova Cumhuriyeti Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/527) esas numaralı Tasarı 23 Kasım 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Tasarı üzerinde tali komisyon olan Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun olumlu görüşü vardır.

Sözü Dışışleri Bakanlığı Temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Ceylan.

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ FATİH CEYLAN –

Teşekkür ederim efendim.

Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı ile Kosova Cumhuriyeti Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolü 20 Mayıs 2010 tarihinde Ankara'da iki ülkenin eğitimden sorumlu bakanları tarafından imzalanmıştır. Bu anlaşma kapsamında taraflar arasında okul öncesi eğitim, mesleki ve teknik eğitim, çıraklık eğitimi, bilgi iletişim teknolojileri, ölçme, değerlendirme ve merkezî sınavlar, özel eğitim ve rehberlik konularında bütçe imkânları çerçevesinde karşılıklı uzman değişimiyle bilgi, belge ve tecrübe değişimi öngörülmektedir. Ayrıca anlaşma çerçevesinde iki ülke ders kitapları dostça ilişkileri geliştirme anlayışıyla gözden geçirilecek, ilk ve ortaöğretim kurumları arasında kardeş okul ilişkisi kurulacak ve öğrenciler arasında spor müsabakaları, halk oyunları gösterileri düzenlenecek, uluslararası öğrenci eğitim kampları ile izcilik faaliyetlerine katılım teşvik edilecektir.

Komisyonun takdirine sunulur efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Merdan Tufan, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – İlave edeceğim herhangi bir şey yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Toskay.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Bu anlaşmayı esas itibarıyla son derece yararlı olarak değerlendiriyorum Sayın Başkan. Yalnız, Millî Eğitim Bakanlığı Temsilcisi de buradalar, bu kapsamda geliştirilmesi öngörülen alanlarla ilgili bazı sorularım var lütfedip cevaplandırılırsa.

Kosova’da ilköğretim ve ortaöğretim çağlarında ana dillerinde eğitim yapan Türk öğrenci sayısı ne kadardır?

İki: Kosova’da Türkçe eğitimin yapıldığı okul sayısı nedir? Bu okulların Kosova’daki toplam okul sayısına oranı nedir?

Burada görev yapan bu öğretmenlerin eğitim durumları nelerdir? Türkiye’den Kosova’ya gönderilen öğretmen sayısı ne kadardır? Bu öğretmenlerin Kosova’da sahip oldukları özlük hakları ve maaşlarının durumları nedir?

Burada dört tane sorum var, ondan sonra diğer maddelerde de bazı şeyleri, izninizle Sayın Başkan, ifade edeceğim.

BAŞKAN – Tabii.

Buyurun Sayın Tufan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Sayın Başkanım, benim elimde şu anda istenen bu bilgiler yok ancak ben Sayın Vekilime bu bilgileri daha sonra yazılı olarak iletebilirim.

BAŞKAN – Bunu Sayın Vekilimize değil, Komisyonumuza iletirseniz biz bütün üyelerimize bilgiyi verelim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Tamam efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Toskay.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Priştine Üniversitesinin Prizren Eğitim Fakültesinde Türkçe öğretmeni yetiştirmek bakımından bir program var ancak bunun ihtiyacı karşılamadığı görülüyor. Elimizde 2009 yılından bazı rakamlar var, bunun ihtiyacın çok gerisinde kaldığı ifade ediliyor. Buradaki eğitimi sınıf öğretmenliği kapasitesinin yükseltmek için, geliştirmek için, genişletmek için Millî Eğitim Bakanlığının bir çalışması var mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Sayın Başkanım, bu iki hükûmet arasında yaptığımız bizim toplantılarda özellikle ders kitaplarıyla ilgili de görüşmelerimiz olmuştu. Oradan Türkiye'ye gelen öğretmenlere Antalya'da biz Türkçe eğitimi konusunda kurslar verdik. Bunun dışında daha detaylı bilgim de şu anda mevcut değil efendim ancak Türkçe öğretimi konusunda böyle bir çalışmamız oldu.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Şimdi, bu söylediğimiz bölümde Kanadalı uzmanlar tarafından hazırlanmış olan bir program var. Bunlar da bu meseleye oldukça uzak, farklı coğrafyanın farklı değerlere sahip olan uzmanları. Burada Türkiye'nin buraya müdahale edip bu söylediğimiz eğitim kurulunda hem Kosova'nın hem Türkiye'nin değerlerini veya yaklaşımlarını aksettirecek bir program düzenlemeyi düşünüyor musunuz?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Efendim, bu anlaşma yürürlüğe girdikten sonra bu çerçevede çalışmalarımız olacak.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Sayın Başkanım, son bir sorum var izninizle.

Şimdi, Türkçenin buralarda yaygın olarak kullanılması yani yalnız sınıflarda eğitimde kullanılmasının dışında kamuoyunda da Türkçenin daha fazla yer etmesi, kullanılması açısından yalnız öğretmen yetiştirmekle bu problemi çözemeyiz. Orada radyo, televizyon ve basın organlarında yani Türkçe yayın yapan bu organların teşvik edilmesi bakımından Millî Eğitim Bakanlığının bir programı var mı?

Ben size şunu söyleyeyim: Benim TRT Genel Müdürlüğüm döneminde Priştine Radyosunun bütün Türkçe bibliyoteğini biz Ankara'dan TRT'den gönderiyorduk. Şimdi ne yapılıyor; onu öğrenmek istiyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Sayın Başkanım, Bakanlığımızca Türkiye dışında olan Türkçe öğrenmesi gereken vatandaşlarımız, soydaşlarımız için “Uzaktaki Yakınlarımız” adını verdiğimiz çok geniş kapsamlı bir proje çalışmamız oldu. Burada dünyanın her tarafında bulunan, gitmiş oralara yerleşmiş ya da orada yaşamakta olan insanlar için 1'inci sınıftan 10'uncu sınıf seviyesine kadar hiç bilmeyen, az bilen kişileri esas alan bir program çalışmamız oldu ve her sınıf seviyesine göre de bu programa uygun ders kitapları hazırlandı ve bütün ülkelere ihtiyaç kadar bu kitaplardan gönderildi. O ülkelere öğretmenlerimiz aracılığıyla da bu kitaplar oradaki öğretimlerde kullanılıyor ama sözünü ettiğiniz tabii medya, televizyon aracılığıyla yapılan çalışmalar belki biraz Millî Eğitimin dışındaki kurumları da ilgilendiriyor. Bu tür çalışmalar konusunda etraflı bilgim yok ama özellikle Türkçe ve Türk kültürünün eğitiminin yapılması konusunda bu proje kapsamında ciddi çalışmalarımız oldu.

BAŞKAN – Başka söz almak isteyen üyemiz var mı?

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLE KOSOVA CUMHURİYETİ EĞİTİM, BİLİM VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI ARASINDA EĞİTİM ALANINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 20 Mayıs 2010 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Kosova Cumhuriyeti Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolü”nün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/527) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın Komisyon Raporu üzerinde Rize Milletvekili Hasan Karal ve Aksaray Milletvekili Ali Rıza Alaboyun’un özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 5’inci maddesine geçiyorum: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliğinin Güçlendirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/476) esas numaralı Tasarı 18 Ekim 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. Tasarı üzerinde tali komisyon olan Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun olumlu görüşü vardır.

Sözü Dışişleri Bakanlığı Temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Ceylan.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ FATİH CEYLAN –
Teşekkür ederim efendim.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliğinin Güçlendirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptı 7 Aralık 2010 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye Pakistan Yüksek Düzeyli İş Birliği Konseyi Toplantısı sırasında Ankara’da imzalanmıştır.

Mutabakat zaptı kapsamında şu alanlarda Türkiye ile Pakistan arasında işbirliği yapılması öngörülmektedir: Eğitim alanında karşılıklı olarak uzman heyetlerinin değişimi, dostane ilişkilerin geliştirilmesi anlayışıyla ders kitaplarının karşılıklı olarak gözden geçirilmesi, ilk ve ortaöğretimde verilen diplomaların denkliğinin karşılıklı olarak tanınmasına yönelik bilgi ve belge değişimi, lisans, yüksek lisans, araştırma ve yaz dil kurslarının karşılıklı olarak sağlanması, iki ülke öğrencilerinin diğer ülkedeki beceri yarışmalarına katılmalarının karşılıklı olarak teşvik edilmesi, iki ülkenin ortaöğretim ve beceri geliştirme kurumları arasında iş birliğinin teşvik edilmesi.

Komisyounun takdirine saygıyla sunulur efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Millî Eğitim Bakanlığımızın ilave edeceği bir husus var mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – İlave edeceğim herhangi bir husus yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu arada, tali komisyonun tasarı üzerinde oy birliğiyle olumlu görüşü bulunduğunu görüyoruz ancak tali komisyon raporunda, Zaptın sadece diplomat çocuklarına uygulanacağı ve ilk ve ortaöğretim öğrencilerinin diploma denkliklerinin sağlanmasının mümkün olmadığı noktalarından hareketle Zapta eleştiriler de mevcut. Ancak Zabıt incelendiğinde sadece diplomat çocuklarına uygulanacağına ilişkin bir kayıt yok. Belki tali komisyonda Hükümet temsilcisi bu yönde bir bilgi vermiş olabilir veya tali komisyon raporunda olmayan bir bilgi üzerinde bir katkı var. Bu konuda eğer Hükümet temsilcisi Komisyonumuza bilgi verirse makbule geçer.

İkinci olarak, iş birliğinin kapsamını düzenleyen 2’nci maddede “Kızların ve kadınların eğitimi” gibi anlamsız bir ifade var. İngilizce karşılığı “education of the female” olurken bunun karşılığı olarak daha başka bir terim kullanılmış. Bu iki hususta Hükümet Sözcüsünün bilgi vermesini istirham ediyorum.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ FATİH CEYLAN –
Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim, sizin de belirttiğiniz gibi, metin okunduğunda sadece diplomat çocuklarını çıkartmak mümkün değil.

İkinci konuda ben de İngilizce ve Türkçeye de baktım, evet, “education of female” diyor ama Türkçede onun tam, yeterince karşılanmadığını ben de görüyorum.

Söyleyebileceklerim bundan ibaret efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Sayın Başkanım, bu denklikle ilgili, bizim bütün anlaştığımız ülkelerle karşılıklı belgelerin incelenmesi esasına dayanan bir çalışmamız var. Yani orada alınan dersler, alınan krediler, ders saati sayıları, okunulan yıl sayısı esas alınmaktadır. Eğer bizim okullarımızdaki şartları taşımıyorsa, uymuyorsa zaten denklik belgesi verilmemektedir.

BAŞKAN – Söz almak isteyen üyemiz?

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Anlaşma’nın 4’üncü maddesi şöyle diyor: “Taraflar, ilk ve ortaöğretimde verilen diplomaların ve geleneksel becerilere ait sertifikaların denkliklerini karşılıklı olarak tanıması amacıyla yetkili kurumları vasıtasıyla eğitim isteyenler hakkında bilgi ve belge değişiminde bulunacaklardır.”

Yani burada anlaşılan şu ki Pakistan’da ilk ve ortaöğretimde verilen diplomaların denk olup olmadığı konusunda bir araştırma yapılacaktır. Hem bir denkliğin arzulandığı buradan anlaşılıyor.

Birinci sorum, yani böyle bir şeye neden gerek duyuldu? Yani Pakistan’da ilk ve ortaöğretimin diplomalarının denkliği niçin gerekiyor bizim için?

İki: “Geleneksel becerilere ait sertifikalar” dan ne kastediliyor?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tufan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Bizim bütün ülkelerde yani sadece Pakistan değil, bütün ülkelere ülkemize gelen gerek ilköğretim gerekse ortaöğretili bitirmiş öğrencilerin, ellerindeki belgeyle il millî eğitim müdürlüklerimize veya Ankara’da Talim Terbiye Kuruluna başvurması durumunda eldeki belgenin Türkiye’deki hangi okul seviyesine tekabül ettiği konusunda yeni bir belge verilmektedir. Yani böyle bir anlaşma sonunda oradan getirilecek belgenin doğrudan bizim okullarımıza denk sayılması gibi bir şey söz konusu değil çünkü bütün ülkeler için böyledir.

Ülke içerisinde il millî eğitim müdürlüklerimiz, yurt dışında da büyük elçiliklerimiz bu denklik işlemini yapmak konusunda yetkilidir. Diğer ülkeler için de aynı ifadeler var. Yani denklikle ilgili işlemlerin başlatılması anlamındadır, yoksa herhangi bir araştırmaya tabi tutmadan, doğrudan getirilen belgelerin bizdekilerine denk olduğunun ifade edildiği bir cümle değil. Zaten, sadece ilköğretim, ortaöğretim; yükseköğretim de YÖK tarafından yapılıyor, Millî Eğitim Bakanlığının alanının dışında onlar.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Geleneksel beceriler...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – 4'üncü maddede miydi efendim?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Evet.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Yani geleneksel beceriler yine eğer diplomaya dayalı ise meslek liselerinden alınmış, Türkiye'deki hangi meslek lisesine denk olduğuyla ilgili belge verilir ancak bunun dışında henüz Türkiye'de mesleki becerilerin sertifikalandırılması gibi bir çalışma, henüz uygulama başlatılmadığı için buradakinden ne kastedildiğini tam olarak ben de...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Mesleki değil bu, geleneksel beceriler.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – “Geleneksel” diyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Yani evet.

BAŞKAN – Sayın Kayatürk, buyurun.

BURHAN KAYATÜRK (Van) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, Pakistan sisteminde -ben orada hem mühendislik okudum hem bulundum- şu anda on iki yıllık bir sistem var, Türkiye'nin daha yeni çıkmak istediği on iki yıllık sistem. Onuncu yıla kadar “matriculation” dedikleri bir orta eğitim bitiyor, daha sonra iki yıllık bir -FA- lise eğitiminden sonra bu iki yıllık eğitimde de branslaşma başlıyor. Yani hangi bölüme gideceğinizle alakalı çok önemli de alt dersler veriliyor. Bu konuda bilgi vermek istedim.

Bir ikincisi, ben gerçekten, özellikle orta ve lise eğitiminin Pakistan'da çok iyi olduğunu gördüm. Belki herkes eğitim alamıyor ama eğitim alanların çok çok iyi bir eğitim aldığını gördüm.

Bir de şunu sormak istedim: Ankara'da bir Pakistan okulu var. Türkiye'de, özellikle Ankara'da İngilizce eğitim yapan üç tane önemli okuldan bir tanesidir. Bunun da denklik sıkıntısı var. Yani özellikle İngiltere'de ve bütün dünyada kabul edildiği hâlde diplomaları, Türkiye'de eğitim yapmasına rağmen hâlen Türkiye'de bir denklik sıkıntısı yaşıyor bu lise diploması. Bu noktada Millî Eğitim Bakanlığının girişimleri var mı?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ FATİH CEYLAN – Elçilik bünyesinde efendim.

BURHAN KAYATÜRK (Van) – Elçilik bünyesinde.

BAŞKAN – Siz, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Sayın Başkanım, bu elçilik bünyesindeki okullara Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının normalde gitmemesi lazım, onların devletin ilköğretim okullarına ya da özel ilköğretim okullarına gitmesi lazım çünkü elçilik bünyesindeki okullar sadece o elçilikle ilişkisi olanların, dış ülkeden gelmiş olanların

gidebileceği okullardır. Dolayısıyla, mecburi öğrenim çağındaki öğrencilerin oraya gitmesi durumunda oradan aldığı belgelerin denkliğinin yapılması mümkün olmuyor.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kayatürk.

BURHAN KAYATÜRK (Van) – Sayın Başkanım, burası sadece elçilik bünyesinde çalışanların çocuklarının gittiği bir okul değil. Burada, muhtemelen 30-40 tane elçilik çalışanının çocukları var, bunun yanında 350-360 tane de Türk öğrenci var veya buradaki yabancı öğrenciler var. Dolayısıyla şu anda her ne kadar Pakistan Elçiliğinin bünyesindeki bir okul olsa bile bir American School, bir British School gibi önemli bir okuldur ve dolayısıyla bunun denkliğinin kabul görmesi lazım. Yoksa 350 tane Türk öğrenci mağdur edilmiş olacak.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – O öğrencilerin, Sayın Başkanım, oraya kayıtlarında bir sıkıntı var. Yani oraya kaydolmaması gereken öğrenciler oraya, yani Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde bulunan ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan öğrencilerin ya resmî ilköğretim kurumlarına ya yine devlet tarafından onaylanmış özel öğretim kurumlarına gitmesi gerekiyor. Hâlbuki bu okullar ne resmî ilköğretim okulu ne de özel ilköğretim okulu. Onlar elçilik bünyesinde açılmış çok özel okullardır ve oraya ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin gitmesine yasal imkân bulunmadığı için oradan alınan belgelerin denkliğinin tanınmasında şu anda sıkıntı yaşanıyor.

BAŞKAN – Sayın Loğoğlu, buyurun.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bu yapılan tartışmalardan şu gerçek ortaya çıkıyor: Bu Mutabakat Zaptı'nın yeterince dikkatle yazılmadığı, özenle yazılmadığı ortaya çıkıyor.

İkincisi, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunu Raporu'nun 1'inci sayfasında “Hükûmet temsilcisi tarafından tasarıyla ilgili yapılan açıklamada Mutabakat Zaptı'nın ilk ve ortaöğretimde okuyan iki ülke diplomat çocuklarına yönelik olduğu ve bunun dışında herhangi bir uygulamanın söz konusu olamayacağı.” şeklinde bir kayıt var. Yani böyle olunca bu sınırlamayla, bu Mutabakat Zaptı'nın kapsamı arasında derin bir uçurum var, hatta çelişki var.

Üçüncüsü de 2'nci maddede -siz değindiniz, hangi çerçeve içinde değindiniz, tam şey yapamadım ama ben tekrarlamak istiyorum- bu sıralanan başlıklar altında “Kızların ve kadınların eğitimi” diye bir alt başlık var. Bunun kötü niyetle konulduğu sanmıyorum çünkü her iki ülkede de kız ve kadınların eğitimi konusunda sorunlar olduğunu biliyoruz. Yalnızca bunun bu şekilde konulması da hepimizin taraf olduğu, kabul ettiği –bildiğim kadarıyla- “cinsiyet eşitliği” kavramına aykırı. Onu da belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Sayın Başkanım, burada her iki ülkede okuyan öğrencilerin denkliklerinden söz ediliyor. Yoksa elçilik bünyesinde öğrenim gören çocukların denkliklerinin yapılacağıyla ilgili bir hüküm burada yok.

BAŞKAN – Sayın Oğan, buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, hem Sayın Tufan'ın açıklamalarına baktığımızda farklı bir manzara var, Millî Eğitim Komisyonumuzun raporunda farklı bir manzara var, metin ise tamamıyla farklı.

Bir defa, Türkiye'de bir okul açılıyor, oraya Türk vatandaşları da dâhil öğrencilerini gönderiyor, buna hiçbir şekilde kısıtlama da getirilmiyor, yasal bir zemin de kazandırılmıyor. Sayın Müsteşar Yardımcısı da diyor ki: “Orası kanuni değil.” Şimdi bunu da anlamak mümkün değil. Yani orası okul değil mi? Okul değilse vatandaşlarımız oraya niye gidiyor? Yani benim bildiğim kadarıyla, dünyanın her yerinde elçilik bünyesinde okullar açılır, bunlar yasal izinlerini alır, o şekilde gider. Şimdi, elçilik bünyesinde okul açılmış, Millî Eğitim Bakanlığımızın Değerli Müsteşar Yardımcısı orayı gayrikanuni ilan etti şimdi. Bir sürü giden vatandaşımız var.

Bir de hiçbir statüsünün olmadığı ifade ediliyor. Yani ortada çok acayip bir durum var.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Sayın Başkanım, ben oradaki okulların kanunsuz olduğunu söylemedim ancak yasa hükmü gereği...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Siz “Bizim vatandaşlarımız gidemez.” dediniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Evet, yani bu yasa hükmü. Ben söylemiyorum. Yani ilköğretim çağındaki öğrencilerin ya resmî ya da özel ilköğretim okullarına gitmesi lazım. Elçilik bünyesindeki okullar bu ikisinin dışındaki başka bir okul. Yani onlar resmî okuldur, yine devletin bilgisi, gözetimi altında açılmış okuldur ancak onların müfredatı bizim Bakanlığımızca belirlenmiyor, onların ders kitapları bizim Bakanlığımızca belirlenmiyor, onların kendi özel programları ve ders kitapları var. Dolayısıyla, yasa hükmü gereği yani bu benim söylediğim. Yoksa o okulların resmiyetiyle ilgili herhangi bir şey söylemedim.

BAŞKAN – Sayın Toskay, buyurun.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Ben de aynı konuya değinecektim Sayın Başkan.

Bu Sayın Müsteşar Yardımcımızın verdiği şeylerin hepsi doğru ama yani Türkiye Cumhuriyeti devletinde bugün denkliğinin kabul edilmesi mümkün olmayan bir okula 300'ün üzerinde Türk çocuğu gidiyor, eğitim görüyor. Millî Eğitim Bakanlığı var, Dışişleri Bakanlığı var. Biz bunu dışarıdan seyrediyoruz. Sayın Müsteşar Yardımcım diyor ki: “Kanuna göre bunların denkliğini kabul etmemiz mümkün değil, o okullara da, bizim denetimimiz altında olmadığı için Türk vatandaşı statüsünde olanların gitmesi de mümkün değil.”

Peki, bu fiilî durumdan kim sorumlu, onu ben öğrenmek istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Bu, sadece Pakistan Büyükelçiliğiyle ilgili bize bugüne kadar gelen, diğer büyükelçiliklerle ilgili böyle bir sorun gelmedi, sadece oraya giden öğrencilerle ilgili ancak bir yasal düzenlemenin belki bu konuda... Çünkü ilköğretim, mecburi ilköğretimle ilgili bir işlemdir bu. Ortaöğretimle ilgili yani ilköğretim çağının dışına çıkmış çocuklarla ilgili böyle bir sorun yok. İlköğretim zorunlu olduğu için ve Türkiye’de bulunan her çocuk mecburi ilköğretim çağı içerisinde resmî ya da özel ilköğretim kurumlarından birine gitmek durumunda olduğu için bu çocuklar kayıt dışı olarak oraya gitmiş oluyorlar. Yani yasal bir düzenlemeyi icap ettiriyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bir üyemiz, İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak bir önerge verdi, İç Tüzük’ün 29’uncu maddesine göre, okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/476) esas numaralı Tasarı üzerinde Komisyonumuzda yapılan müzakerelerin yeterli olduğu düşünülmektedir.

Gündem maddesi üzerinde görüşmelerin tamamlanmasını ve oylamaya geçilmesini arz ve teklif ederim.

Osman Aşkın Bak
İstanbul

BAŞKAN – Kifayeti müzakere önergesini İç Tüzük’ün 29’uncu maddesi çerçevesinde oylarınıza koyuyorum: Kabul edenler...

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Efendim, önergenin lehinde ve aleyhinde konuşmak için söz vermeniz gerekiyor.

BAŞKAN – İç Tüzük’te öyle bir şey yazmıyor, İç Tüzük’te öyle bir kural yok.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Madem böyle bir önerge var, bizim bu önergenin lehinde ve aleyhinde konuşma hakkımız var.

BAŞKAN – Öyle bir şey yok İç Tüzük’te.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Var.

BAŞKAN – İç Tüzük 29’da Başkanın takdirinde.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – O zaman ben söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Sayın Başkanım, bu Anlaşma’nın temelinde biz bu Anlaşma’ya karşı değiliz. Sayın Vekilimizin gündeme getirdiği, fiilen Türkiye’deki bir problem ortaya çıktı. Bu problemle ilgili biz bilgilенmek istiyoruz. Yani 300 küsur tane Türk öğrenci oraya gidiyor,

bu öğrenciler kuş mu deve mi belli değil. Bunun için yetkili organlar neyse, hangi girişimlerde bulunuyorlar veya bunu seyrediyorlar mı öğrenmek istediğimiz bu. Yoksa Anlaşma'nın geneliyle ilgili bir problem yok ama yani bu müzakere devam ederken de "Aman, siz çok konuştunuz, bunu burada keselim." diye önerge vermenin şık olmadığını da düşünüyorum, bunu da bilgilerinize sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bak.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, biraz sonra Hocalı katliamıyla, soykırımıyla ilgili görüşeceğimiz için, sonra "Zaman kalmadı, şöyle oldu." diye ifadeler ortaya çıkacak. Ben bunu engellemek için söyledim çünkü yaklaşık on altı dakikadır bu konu üzerinde görüşüyoruz, o yüzden. Zaman kalsın çünkü gördüğümüz kadarıyla üç tane teklif var, öneri var bu Hocalı katliamıyla ilgili. Sonra "Zaman kalmadı, işte bizi zamana sıkıştırdınız." gibi ifadeler olacak.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – O zaman, Hocalı katliamı gündemin 1'inci maddesi olarak alınsın, ondan sonra gündemdeki diğer konular konuşulsun.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) - Dolayısıyla, o konuyu daha kapsamlı bir şekilde görüşebiliriz, o yüzden söylüyorum. Şu anda gördüğünüz gibi zaman azalıyor, daha şey var, üç tane de öneri var. Tabii ki üç önerinin tek öneriye düşürülmesi o kadar kolay bir şey değil, bunu da göreceğiz. "Zaman kalmadı." diye bir şey ifade edilsin...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Çok haklısın. Bu maddeyi çekelim, daha geniş bir zamanda görüşelim.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Hayır, şunu söyleyeyim: Şimdi bakın, şu anda altı tane madde var ve 7'nci madde daha geniş kapsamda görüşülsün diye Hocalı katliamı gündeme alındı çünkü bundan iki hafta evvel, bir hafta evvel aynı sorunlarla karşılaştık: "Yok, gündeme almadınız, aldınız..." Gündeme alınan bir konuyu daha etraflı görüşmek için zamanımız olsun diye teklif ettim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Lehte ve aleyhte görüşler alınmıştır.

Oylamaya koyuyorum önergeyi: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA EĞİTİM ALANINDA İŞBİRLİĞİNİN GÜÇLENDİRİLMESİNE**

İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 7 Aralık 2010 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliğinin Güçlendirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/476) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın komisyon raporu üzerinde Aksaray Milletvekili Ali Rıza Alaboyun ve Rize Milletvekili Hasan Karal’ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 6’ncı maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Millî Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/343) esas numaralı Tasarı, 23’üncü Yasama Döneminde 24 Nisan 2009 tarihinde Komisyona havale edilmiş ancak Komisyonda görüşülemediğinden kadük olmuştur.

Tasarı üzerinde tali komisyon olan Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun olumlu görüşü vardır.

Sözü Dışişleri Bakanlığı temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Ceylan.

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ FATİH CEYLAN –
Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Millî Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşması, 16 Ocak 2009 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Bu anlaşma yükseköğretim alanında öğrenci, araştırmacı, uzman ve eğitmenin yanı sıra bilgi ve belge değişimini öngörmekte ve burs tahsisine yönelik hükümler içermektedir.

Söz konusu Anlaşma'nın Cibuti'yle ikili ilişkilerimizin ilerletilmesine katkıda bulunacağı değerlendirilmektedir.

Komisyonun takdirine saygıyla sunulur efendim.

BAŞKAN – Millî Eğitim Bakanlığı temsilcimiz Sayın Tufan, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – İlave edeceğim herhangi bir husus yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Söz almak isteyen Komisyon üyeleri?

Buyurun Sayın Atıcı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, öncelikle, Komisyonumuzun çalışmalarıyla ilgili göstermiş olduğunuz tutumun, Komisyonumuzu gerdiğini ifade etmek isterim. Zamanımız vardır. Bu maddelerin hiçbirisi acil değildir. Sizin de takdir ettiğiniz üzere, Komisyonumuzun bütün üyeleri daha iyiye varabilmek için çaba sarf etmektedir. Zaman zaman, Genel Kurulda sadece muhalefet etmek için yapılan çalışmalar vardır İç Tüzük'ün verdiği haklardan yararlanarak ama burada böyle bir hava olmadığı hâlde bunu bu duruma sokmak yararlı bir iş değildir ülkemiz açısından.

Bir maddeye karşı olabilmek veya oy verebilmek için o maddenin ne olduğunu anlamak gerekir. Madde tam olarak anlaşılır, bir kısım arkadaşımız kabul edebilir, bir kısım arkadaşımız reddedebilir.

Benim az önce sorduğum “Geleneksel beceriler nedir?” konusuna Millî Eğitim Bakanlığımızın Müsteşar Yardımcısı cevap verememiştir. Böyle bir durumda ben muhalif olacak mıyım, muhalif olmayacak mıyım, bunu bilmiyorum. Muhalif olacağım, çünkü bu konu anlaşılmadığı için muhalif olacağım.

Ben şimdi soruyorum sevgili milletvekili arkadaşlarıma: Anlamadıkları bir konuda nasıl “Evet” oyu verdiler? Anlaşılmıyor, “geleneksel beceriler”in ne olduğunu bilmiyoruz. Bakanlık yetkilisi açıklayamıyor ama biz kabul ediyoruz. Bunun neresi mantığa uygundur? Ben bunu algılamak istiyorum.

O yüzden, yani bu çok acil bir şey değil, çok ehemmiyetli bir madde de değil. Ne olur, yani Sayın Müsteşar Yardımcısı öğrenir. Gördüğüm kadarıyla tek başına gelmiş, kimseden yardım da almıyor, çok donanımlı da gelmemiş anladığım kadarıyla çünkü her soruya “Daha sonra cevap

veririm.” diyor ama bu, karar vermek için önemli bir bilgidir. Bunu bir hafta sonra konuşsak ne olurdu, kime ne zararı olurdu?

Bunu geçtikten sonra, bu maddeyle ilgili olarak bu tasarının 6’ncı maddesinin ikinci cümlesi diyor ki: “Kronik hastalıklar, büyük cerrahi operasyonlar, çene ortopedisiyle, diş protezleri karşılanmayacaktır.” Yani karşı taraftan siz bursiyer çağıracaksınız ve bunların hastalıklarının bir kısmını karşılamayacaksınız. Bu, insan haklarına uygun bir yaklaşım değildir Sayın Başkan. Kronik hastalıktan kasıt çok farklıdır. Örneğin, astımı olan bir insan. Astım kronik bir hastalıktır. Burada bir problem olduğu zaman “kronik hastalık” sınıfına sokulmayıp bu insan gözümüzün içine baka baka ölecek mi? Bunu kabul etmek mümkün değil. Veyahut da bir insan düştü, kalçasını kırdı. Kalça kırığının ameliyatı büyük ameliyattır. Bu hastaya, biz kalkacağız, yani “Kusura bakma, sen Cibuti’ye geri git veya para getir, ondan sonra ameliyat ol” mu diyeceğiz?

Bu, Türkiye Cumhuriyeti gibi büyük bir devlete yakışmaz. O yüzden, bunun kesinlikle kabul edilebilir bir tarafı yoktur, bize de yakıştığını düşünmüyorum. Eğer bu şekliyle kabul edilirse muhalif olacağımızı da belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Ekşi, buyurun.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, az önceki tutumunuz nedeniyle bir iki cümle, izin verirseniz, söylemek ve arkadaşlarımla paylaşmak istiyorum.

İç Tüzük’ümüz komisyon çalışmalarında özel usul hükümleri içermiyor. Bu açıdan Başkanın takdir hakkının geniş olduğu doğrudur ama İç Tüzük’te böyle bir düzenleme olmaması, burada usul hükümlerinin, usulle ilgili geleneklerin göz ardı edilme imkânını hiç birimize vermez diye düşünüyorum. O nedenle, izninizle değinmek ihtiyacını duydum.

Komisyonlar, meselelerin Genel Kuruldan daha derinliğine, daha ayrıntılı olarak ele alınmasını gerekli gören ve o nedenle de işlevi çok önemli olan bölümleri Parlamantonun. Oysa biz burada, görüşmelerin yeterliliği önergesi mekanizmasını kullanarak görüşmenin önünü kesen ve az önce Sayın Atıcı’nın ifade ettiği gibi, bazı meseleleri öğrenmeden karar verme durumuna gelen bir heyet hâline dönüştürülmüş oluyoruz.

Bunun doğru olmadığı hususundaki kanaatimin kayda geçmesi için söz aldım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Loğoğlu, buyurun.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Komisyon çalışmalarında her gün yeni bir gelişmeye, aykırılığa şahit oluyorum ve her defasında da şaşırıyorum. Yani bu Komisyonunda muhalefete gerek duyulmuyor ise burada, hakikaten

muhalafet temsilcileri ne yapıyor? Ya doğrudan oylamaya geçilsin diye yeterlilik önergesi veriliyor. Oysa burada çok ciddi bir konu var, ona da Tuncay Bey temas etti; 300’den fazla Türk öğrencisinin durumu var. Bu konuda yeterince bir açıklık getirilmedi. Yani bu Komisyonunda bu konuyu derinlemesine tartışıp bir noktaya, belirli bir noktaya getiremez isek “Bu Komisyonun asli görevini yerine getirmediği” gibi bir tablo ortaya çıkıyor ve bu gidişat sağlıksızdır. Yani çoğunluğun iradesi her noktada, her şeye rağmen hâkim olacak ise ben bunu yanlış buluyorum, demokrasiye aykırı buluyorum, Komisyonun işlevine, görevlerine verilen öneme saygısızlık olarak görüyorum. Bu, usul bakımından söylemek istediğim.

Cibuti Anlaşması’na gelince, 7’nci madde diyor ki: “Öğrenciler, kabul edilen ülkedeki yasa ve kurallara ve taraflarca belirlenen çalışma programına uymakla yükümlüdürler.”

Yasayı anlıyorum, ondan sonraki kelimeler “kavramlar, kurallar ve çalışma programı.” Bunlar nedir, bunları kim belirliyor? Bu konuda eğer şimdi cevap veremeyecekse bu konuda çok ayrıntılı bir şekilde Sayın Millî Eğitim Bakanlığından bir yanıt bekliyorum çünkü Türkiye’de birçok konuya, konulmaması gereken kurallar konuluyor, konulmaması gereken taraflarca, mercilerce kurallar konulmaya çalışılıyor. Şimdi aynı zihniyeti, burada yabancı öğrenciler bakımından görüyoruz. Hangi kurallardan bahsediyoruz, hangi çalışma programlarından bahsediyoruz, onu bilmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sözlerime başlamadan önce diğer arkadaşlarımin belirttiği hususlara tamamen katıldığımı belirtmek istiyorum. Buradaki Komisyonun çalışmaları, esas itibarıyla muhalafet ve iktidarın bir arada bir senteze varmasını gerektirir. O takdirde, o şekilde Genel Kurula gitmiş olan metinler de sağlıklı metinler olur. Bizim buradaki fonksiyonumuzu ve varlığımızı ben böyle algılıyorum. Hakikaten, eğer muhalafetin, sadece sayıyla varlığı bir kıstas olacaksa o zaman biz hiç girmeyelim, kendi aranızda yapın, anlaşın, gönderin, o şekilde gitsin.

Onun dışında, buradaki 8’inci maddeye değinmek istiyorum. 8’inci maddede “Taraflar ülkelerinin yükseköğretim kurumlarında eğitim görmüş olan öğrenciler tarafından alınan diplomaların denkliği konusunu ele alacaklardır.” diyor. Şimdi bu “ele alacaklardır” çok muğlak bir madde. “Ele alacaklardır” Ele almak için bir sözleşmenin içerisine madde koymaya gerek olmadığını düşünüyorum. Bu denklik, özellikle yükseköğretim denkliği çok önemli bir konu. O konunun bu şekilde geçirilmesini de çok zayıf buluyorum. Onu da belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MERDAN TUFAN – Sayın Başkanım, “Öğrenciler, kabul eden ülkedeki yasa ve kurallara, taraflarca verilen çalışma programlarına...” Yasa, malum. Ancak, bizim okullarımızda yasanın altında birtakım kurallar vardır yani öğrencilerin uyması gereken birtakım kurallar. Bunlar yönetmelikle belirlenir, yönergeyle belirlenir, genelgeyle belirlenir yani her ülkenin kendi okullarında uyguladığı birtakım alt normlar vardır. Ayrıca, okulların açılma tarihleri vardır, kapanma tarihleri vardır, müfredatları vardır, ders kitapları vardır. Dolayısıyla yani sadece yasaya değil, yasanın altındaki diğer normlara da uymakla yükümlü olduklarının ifade edildiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Oğan.

SİNAN OĞAN (İğdir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bizim, bu Komisyonun daha sağlıklı çalışması için bütün iyi niyetlerimize rağmen zaman zaman Komisyonun yine gerildiğini görüyorum.

Şimdi, biraz önceki durumda Millî Eğitim Bakanlığı suç işliyor, açıkça suç işliyor. Biliyorsunuz, Türkiye’de zorunlu eğitim var ve oraya giden çocuklarımız bu zorunlu eğitimi tamamlamamış, yapmamış hükmündedir ve Millî Eğitim Bakanlığı bunu bildiği hâlde herhangi bir müdahalede bulunmuyorsa, bu, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına açıkça karşı gelmektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Başka söz almak isteyen üyemiz yoksa hakkımdaki ifadelerle ilgili görüşlerimi ben de kayda geçirmek istiyorum.

Komisyon Başkanı olarak bugüne kadar herkese söz vererek, yeterince müzakere ettirerek bu toplantıları bir insicam içinde ve mümkün olduğu kadar herkesin katkı sağlayacağı bir çerçevede yürütmeye gayret sarf ettim ancak tabiatıyla, demokrasi anlayışlarımız arasında da bir farklılık olduğunu görüyorum. Eğer burada bir üyenin arzusunu yerine getirmek mecburiyeti olduğu gibi bir kanaat varsa, o zaman ne Komisyon çalışmasındaki üye dağılımından ne de demokrasiden söz etmek mümkündür.

Maalessif, benim demokrasi anlayışında çoğunluğun bir yerde oylamalarda karar verici olması mecburiyeti vardır. Buradaki çoğunluk Meclisimizdeki yapıdan kaynaklanan bir çoğunluktur ve bu da seçimlerde ortaya çıkmış bir sonuçtan dolayı partilere halkımızın verdiği bir teveccühün sonucudur.

Dolayısıyla, burada oya koymayı ve de kabul edenlerin çok olmasını yadırgamayı da demokrasi anlayışıyla uygun bulmuyorum. Bu çerçevede de, gayet tabii ki bütün üyelerimiz beni tenkit etme hakkına sahiptir, Başkan olarak tenkitlere her zaman açığım. Ancak iki sene sonra bu

başkanlık seçimleri yenilecektir. Bu Komisyonun takdiri eğer benim Başkanlığa devam etmemem şeklinde olacaksa, o da tabiatıyla, yine bu Komisyonun oylamasıyla ortaya çıkacak bir durumdur.

Bu çerçevede teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandığı cihetle maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI İLE CİBUTİ CUMHURİYETİ MİLLİ EĞİTİM VE YÜKSEKÖĞRETİM BAKANLIĞI ARASINDA TEKNİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 16 Ocak 2009 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşması”nın Onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/343) esas numaralı kanun tasarısının komisyon raporu üzerinde Aksaray Milletvekili Ali Rıza Alaboyun ve Rize Milletvekili Hasan Karal’ın özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Komisyon raporuna muhalefet şehri koymak isteyen üyelerimiz varsa 24 Şubat 2012 saat 17.00’ye kadar muhalefet şerhlerini Komisyon sekreteryasına bırakmalarını istirham ediyorum.

Gündemdeki maddeleri tamamlamış bulunuyoruz.

Gündem dışı maddelerde, geçen hafta oylamaya koyup kabul ettiğimiz Hocalı katliamıyla ilgili görüşmelere geçiyorum.

15 Şubat 2012 tarihli 2'nci Yasama Yılı 20'nci Toplantımızda, bir üyemizden gelen talep üzerine, Hocalı Katliamı ile ilgili görüşmelerin yapılması ve kabul edildiği takdirde konuyla ilgili olarak Komisyonumuz adına bir bildiri yayımlanması konusunda ön görüşmeler gerçekleştirilmişti. Oylama neticesinde de oy birliğiyle Hocalı katliamıyla ilgili olarak Komisyonumuzda görüşme açılması kabul edilmişti. Geçtiğimiz toplantıda, Komisyon üyelerimizden AK Parti Grubuna mensup Osman Aşkın Bak, Hasan Karal ve Şaban Dişli tarafından hazırlanan bir bildiri taslağı da Komisyon üyelerimize dağıtılmıştı. Daha sonra, MHP Grubundan Sayın Sinan Oğan ve son olarak da CHP Grubundan Sayın Korutürk, yine Hocalı katliamıyla ilgili olarak Komisyonumuz adına bir bildiri yayımlanması amacıyla hazırladıkları metinleri Komisyonumuza takdim etmişlerdir.

Bu üç metni Komisyon üyelerimize dağıttık. Bu çerçevede, bir bildiri taslağı üzerinde görüşmelere başlayacağız. Ancak, şu anda üç farklı metin olduğu cihetle bir hususu, geçen toplantıda dile getirdiğim bir hususu burada tekrar vurgulamak istiyorum.

Hocalı'da yaşanan acı olayların isimlendirilmesi konusunda AK PARTİ'li üyelerimizin sunduğu metin ile diğer iki metin arasında ciddi bir fark mevcuttur. AK PARTİ'li üyelerimizin sunduğu metinde Hocalı'da yaşanan olaylar "katliam" olarak nitelendirilmişken, diğer iki metinde "insanlığa karşı suç" ve "soykırım" ifadelerine yer verilmiştir.

Daha önceki Komisyon toplantısında da ifade ettiğim üzere, 25-26 Şubat 1992 tarihlerinde 613 Azeri vatandaşın Ermeni kuvvetlerince hunharca öldürülüşü hepimizin nefretle kınadığı korkunç bir trajedi ve bir insanlık ayıbıdır. Hepimiz bu insanlık dışı vahşet konusunda Azeri kardeşlerimizin duygularını, acılarını paylaşıyoruz. Bu katliamın tüm dünyaya duyurulması, anlatılması yönünde de Azerbaycan'ın faaliyetlerini destekliyoruz.

Hocalı'daki elim olayların soykırım olarak nitelendirilmesi konusuna gelince, bu tür olayların "soykırım" olarak ilan edilmelerinin ülkelerin siyasi organlarının işi olmadığına inanıyorum ve bunu savunuyorum.

Uluslararası hukukta soykırımın tanımı açık bir şekilde yapılmıştır. Birleşmiş Milletlerin 1948 tarihli, Soykırım Suçunun Önlenmesine ve Cezalandırılmasına Dair Sözleşme'nin 2'nci ve 3'üncü maddelerinde belirtilen soykırım tanımı ve soykırım suçu için gerekli unsurlar Uluslararası Ceza Mahkemesi Roma Statüsü'ne de aynen girmiştir.

Bir suçun soykırım suçu olarak tanınması ve kabulü için Uluslararası Mahkemenin bu hukuk kuralları çerçevesinde karar alması gerekmektedir. Bu çerçevede, bizim bugüne kadar Türkiye olarak gerek Fransa gerek diğer bazı ülke parlamentolarında 1915 olaylarıyla ilgili olarak alınan soykırım kararları, bildirileri ve kanunları hakkında parlamentoların tarihi yargılama yeri olmadığını, tarihî olayların tarihçiler tarafından incelenmesi gerektiğini ve soykırım kararının da ancak bir uluslararası mahkeme tarafından alınabileceğini belirttiğimizi burada tekrar hatırlatmak istiyorum.

Hocalı katliamıyla ilgili olarak soykırım ilanı niteliğinde bir bildiri yayımlanması hâlinde, Türkiye'nin bugüne kadar savunduğu tezlerle açık bir çelişki teşkil edecektir ve bu durum 1915 olaylarını soykırım olarak tanıtmaya yolunda çaba sarf eden Ermenilerin faaliyetleriyle mücadelede bizim aleyhimize kullanılabilecektir.

İkinci bir kısa hatırlatmada bulunmak istiyorum: Parlamentoların soykırım konusunda hüküm veremeyeceği, bu konuların parlamentoların yetkisi dâhilinde olmadığı şeklindeki görüşlerini Komisyon üyelerimizden Şaban Dişli, Emrullah İşler, İdris Bal, İsmail Safi, Faruk Loğoğlu, Osman Taney Korutürk 15 Şubat 2012 tarihli toplantımızda beyan etmişlerdi ve kayıtlarımızda da bu mevcuttur.

Komisyon Başkanı olarak ülkemizin benimsediği tutumla aynı yönde olan bir tutumu sizlerle paylaştım. Bu çerçevede sözü Komisyon üyelerimize vermek istiyorum.

Öncelikle, Sayın Loğoğlu...

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Sayın Loğoğlu onun takdimini yapsın, yalnız bu soykırımla ilgili çok kısa bir şey söyleyeyim söz bendeyken.

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, soykırım konusunda bizim tezlerimiz, tarihî soykırımların tarihçiler tarafından tespit edilmesi gerektiğini öngören tezler. Geçen gün biz burada Komisyon toplantısından sonra, Komisyonu terk ederken, özel olarak Sayın İsmail Safi'yle aramızda bir konuşma geçti. O konuşmada biz şu konuda mutabakata vardık diye anlıyorum ben ama, tabii ikimizin şahsi mutabakatımız o: Hocalı katliamı bizim kendi hayat cycle'mızın içerisinde cereyan etmiş bir şey, gözümüzün önünde olmuş bir şey, tarihçinin araştırması gereken bir konu değil bu. Biz bunun soykırım olduğunu görüp tespit edebiliriz. Onun için bizim tezlerimizle çelişmeyecek diye düşünüyorum. Fakat bizim metnimizi izin verirseniz Sayın Faruk Loğoğlu açıklasın.

BAŞKAN – İsterseniz burada İsmail Safi'ye sözü vereyim, çünkü ikinizin arasında geçen bir diyalog olduğu için Sayın Safi'nin açıklama getirmesinde yarar var.

Buyurun.

İSMAİL SAFİ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Aslında ben, ikimiz konuşmadan önce de, süre bittiği için, aslında son konuşmamda da ben aynı şeyleri herkesin huzurunda söylemiştim. Yani ben şunu ifade etmiştim: “Soykırıma tarihçiler karar versin, katliama siyasiler.” diye böyle bir görüş olmaz. Yani o inandırıcı da olmaz, çifte standart olur. Ermeni meselesi, Ermenilerin “katliam” veya “soykırım” iddia ettikleri mesele bundan yüz yıl önce yaşanmış ki bugün onun şahitleri hayatta değil. Mantık olarak da tarihçilerin bu işle ilgilenmeleri gerekiyor. Ama yirmi yıl önce yaşanan, hâlen mağdurlarının da hayatta olduğu bir meseleyi tarihçilere

bırakmak mantıklı da değil. Benim temel olarak söylediğim tamamen buydu. Hatta ben dedim ki, bir ilave daha yapmışım, yine burada, kayıtlardadır o: Hatta bu mesele de yine bizim Türk dış politikasının savunmuş olduğu tezlere de uygundur. O nedenle, bunun hatta bu bildiride de, yani bu temel tezimize aykırı olmadığını da burada ifade edebiliriz.

Burada ben, tabii, söz almışken devam etmek istiyorum.

Burada arkadaşların hem CHP’li hem MHP’li arkadaşlarımızın bunu soykırım olarak burada yazmaları bizim tezlerimiz açısından doğru değil.

Şimdi, iki olay yaşandı. Birinde işte, atıyorum, 500 kişi, bin kişi öldürüldü, diğeri de çok daha fazla insan öldürüldü. Şimdi biz kendi kendimizle çelişeceğiz. Biz bunun soykırım olduğunu iddia edersek o zaman bizim yapmış olduğumuz, bize atfedilen o daha büyük katliamın soykırım olduğu tezi daha kolaylaşacak. Mantık olarak buna da dikkat etmemiz lazım. Bu soykırım, o soykırım değil, yani bunu da biz izah edemeyiz. Bizim tezimiz, acı bir olay yaşanmış, onların yaptığı katliam veya bizim dönemde yapılan, Osmanlı tarihinde, karşılıklı bir mukatele; onun teknik isimleri de var.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Burada tabii bir hususu daha dile getirmek istiyorum. “Soykırım” kelimesini Parlamento gündemine getirdiğimiz takdirde, cumhuriyet tarihimizde yaşanmış bazı olaylarla ilgili olarak da “soykırım” tabirinin kullanılmasına çanak tutacağımızı da hatırlatmak istiyorum.

Buyurun Sayın Loğoğlu.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, izin verirseniz Sayın Oğan bir konuşsun, benden önce söz istedi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oğan.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, öncelikle, evvelki hafta bir üyeniz değil, bunu bizzat ben önermişim; tutumunuzu da kınıyorum. Siz burada hangi üyemizden bir teklif gelmişse hepsini isim olarak zikredip, benim Hocalı’yla ilgili gündeme getirdiğim maddeyi “bir üyemiz olarak”, “bir üyemizin teklifiyle” şeklindeki ifadenizi bu arada doğrusu anlamak mümkün değil. Azerbaycan basınına verdiğiniz demeçte de bunu açıkça görüyorum. “Bir şeyler getireceğini söyledi...” Aynen şunu demiştiniz: “Ama ne olduğunu söylemedi.” Ne olduğunu söylediğime buradaki bütün herkes şahittir, o olayın ayrı bir boyutu.

BAŞKAN – Yazılı teklifiniz de yoktu, onu hatırlatıyorum.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Kayıtları çıkarırız Sayın Başkan. Ben Azerbaycan basınına kayıtları çıkarıp verecektim ama dedim ki şimdi burada...

BAŞKAN – Yazılı teklifinizi toplantıdan sonra verdiniz.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Efendim, sözlü olarak ifade etmemiz... O zaman hiç gelmeyelim buraya, yazılı teklif verelim sürekli. İçeriğini açıkladım, ne olduğunu ifade ettim, üyemizin adı da bellidir. Bu tür şeylere gerek olmadığı kanaatindeyim.

BAŞKAN – Sayın Oğan, siz sunuş yaptınız, sizin isminiz tutanaklarda var. Yani kendinizi...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Mesele isim değil Sayın Başkan. Burada bütün üyelerimizden gelen teklifleri isim olarak zikrediyorsunuz. İsmi zikretmek o kadar önemli değil ama ayırım yaptığınız noktada mesele başka boyuta gidiyor.

Sayın Başkan, şimdi, Hocalı’da yaşananlar bir soykırımdır. Soykırımın tarifi ortadadır. Bu yaşananların soykırım olduğu hem yazılı basında hem elimde benim bütün şahit ifadelerinde, yabancı basında; Fransız basınından tutun İngiliz basınına kadar, Amerikan basınına, Rus basınına kadar, orada yaşananların bir soykırım olduğu açıkça ortadadır.

Şu ifadeleri de benim kabul etmem mümkün değildir: “Biz buna soykırım dersek, tarihte yaşanmış şeylere de soykırım deriz.” veya “Burada 600 kişi öldü, tarihte sanki biz soykırım yapmışız manasına gelecek.” İsmail Bey’in ifadelerini de doğru bulmuyorum. Biz hiçbir millete soykırım yapmış değiliz. Savaş esnasında yer değiştirme yaşanmıştır ve yer değiştirme esnasında hayatını kaybeden insanlar da olmuştur. Bunu diğeriyle kıyaslamak tarihte şüpheli bir hadiseyi, olmayan bir hadiseyi, bugün bütün dünyanın gözü önünde yaşanmış bir hadiseyle kıyaslamanın da doğru olmadığı kanaatindeyim. Bu tarihte yaşanmış bir hadise değildir, yirmi sene önce yaşanmış bir hadisedir ve bu yirmi sene önce bütün şahit ifadelerinin, bütün kameraların gözü önünde yaşanmış hadiseye de soykırım dememiz bizim yıllardır kabul ettiğimiz ve savunduğumuz tezlere de aykırı değildir. Nitekim biz bunu kabul ediyoruz, biz bunu savunuyoruz. Hangi ülke bundan vazgeçti? Yirmiden fazla ülkede bu kabul edildi. 2015 sürecine doğru bırakınız bunu kabul etmeyi, tam tersine Türkiye’nin cezalandırılmasını öngören şeyler de kabul edilmeye başlanacaktır. Dolayısıyla, ben Hocalı’da yaşananların soykırım olarak kabul edilmesi gerektiği kanaatindeyim. Hocalı’da yaşananların soykırım olarak kabul edilmesi, Meclis tarafından buna “soykırım” denilmesi bizim tezlerimizi zayıflatmaz. İsmail Bey doğru dediler: “Birine katliam dediğinizde kendinizi mahkeme yerine koymayacaksınız, ama soykırım dediğinizde koyacaksınız.” bu da bir çifte standarttır.

Hepimizin gözü önünde yaşanmış olan bir hadiseye ki soykırıma da “soykırım” demek lazım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Loğoğlu, buyurun.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, şu bir gerçek: Yani Komisyonunda bu konuda bir bildiri yayımlanması hususunda bir görüş ayrılığı yok. Komisyonun önüne getirilmiş bulunan üç metin aşağı yukarı birbirinin aynı. Temel fark, sizin de işaret ettiğiniz gibi, “soykırım” tabirinin kullanılıp kullanılmayacağı. Bizim parti olarak

önerdiğimiz şeyde bu Dağlık Karabağ meselesini çıkarttık, yani doğrudan doğruya konuyla ilgisi olmadığı için. Ben sadece... Sonunda yine, daha önceki durumlarda karşılaştığımız tabloyla karşılaşacağız, yine sizin oylarınızla muhtemelen sizin şeyiniz kabul edilecek. Fakat dediğim gibi metinler arasında biz çok büyük fark görmüyoruz. Hepsi gayet güzel yazılmış. Soykırım konusuna takılıyoruz.

Bizim hazırladığımız öneride, hukuki anlamda “Hocalı’da yaşananlar uluslararası hukuka göre insanlığa karşı suç kapsamındadır.” diyerek orada hukuki bir nitelendirme yapıyoruz. Yani uluslararası hukuk açısından “Bu katliam insanlığa karşı işlenen suçlar kapsamına girmektedir.” diyoruz. Bizi hukuken eğer herhangi bir şekilde bağlayacaksa bu bildiri o cümle bağlar. Ondan sonraki paragrafta “Ermeniler tarafından Azerbaycan Türklerine karşı yapılan vahşeti soykırım olarak nitelendiriyoruz.” diye yazmıştık, onu “anıyoruz” şeklinde de değiştirebiliriz. Burada bir yorum getiriyoruz, yani hukuki bir duyuruda bulunmak, hukuki bir hükümde bulunmak değil, bu olayın bizim tarafımızdan nasıl algılandığını, nasıl anlaşıldığını ifade eden bir cümlecik kuruyoruz. O nedenle, belki çoğunluk tarafından da uygun görülürse, bu bizim hazırladığımız metnin uygun olabileceğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Üçüncü paragraftaki ifadenizi mi kastediyorsunuz?

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – “Soykırım olarak anıyoruz.” ifadesi dâhil. Ben daha önce belirttiğim tutumun tamamen arkasındayım, şu anlamda: Türkiye Büyük Millet Meclisi bir karar alacak olsa, hele hele diyelim ki “Cezayir’de soykırım yapılmıştır veya orada soykırım yapılmıştır, bu ülke soykırım yapmıştır” desek bu Türkiye Büyük Millet Meclisini bağlar. Fakat burada bir anlayış ifade ettiğimiz için, olayın tazeliği ve Birleşmiş Milletler Soykırım Sözleşmesi’nin kabulünden yıllarca sonra cereyan etmiş ve herkesin gözü önünde cereyan etmiş, şahitleri, belgeleri, her şeyi hâlâ ortada olan bir olaydan bahsediyoruz. Yani bu kadar da çekingen olmamız gerektiğini, bu yapılan vahşeti bu şekilde nitelendirmenin bizi hukuken bir sıkıntıya sokmayacağını düşünüyorum.

Üstelik, hatırlayalım, zamanında merhum sayın başbakan Filistin’de yapılan bazı olayları soykırım olarak nitelmişti, arkasından, eğer yanlış hatırlamıyorsam Sayın Başbakan Doğu Türkistan’da Uygur Türklerine karşı yapılan bir olayı soykırım olarak nitelmişti. Yani tereddüdü anlıyorum, tereddüdü de haksız bulduğumu söylemiyorum, yani bu “soykırım” ifadesinin buraya girmesi acaba sıkıntı yaratır mı, bu tereddüdü anlıyor ve bunu anlayışla da karşılıyorum. Ancak, diyorum ki, bu öyle bir olay ki burada böyle biraz hafif esneterek, hukuken bağlayıcı olmayan bir ifadeyle bunu buraya koymamızın mümkün olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Loğoğlu, müsaade ederseniz, geçen haftaki ifadelerinizi tutanaktan okumak istiyorum: “İşaret ettiğiniz iki nokta önemli, onlara aynen katılıyorum. Şu anlamda: Türk

tarafının Ermeni soykırım iddiaları konusundaki tezlerinin temel bir boyutu, parlamentoların bu konularda hüküm veremeyeceği, bu konuların parlamentoların yetkisi dâhilinde olmadığı şeklinde bir görüşümüz var. Dolayısıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, bizim açımızdan haklı gerekçelerle de olsa, başka ülkelerin yaptıklarını soykırım olarak nitelendirmeye kalkışması Türk tezinin bu temel boyutunu geçersiz kılacağı için yanlış olur diye düşünüyorum.”

Sayın Korutürk: “Sayın Loğoğlu’ nun söylediklerine ben de aynen katılıyorum. Bizim genelde tezlerimizin kendimiz açısından tutarlı olması gerekiyor ki dışarıda da aynı tutarlılıkta bu tezleri savunalım.”

Bir hafta içinde görüşlerinizde değişiklik olmasını anlayışla karşılıyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Dışışleri Komisyonunu ayırdığınızı...

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, çok özür dilerim, bu şekilde demenizi kabul edemem, böyle bir şey yok.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz tamamlayayım.

Dışışleri Komisyonu Büyük Millet Meclisinin bir yapısıdır. Buradan çıkacak bir bildiri Türkiye Büyük Millet Meclisinden ayırmak mümkün değildir. Bugüne kadar Hocalı katliamıyla ilgili olarak ne Dışışleri Bakanlığı ne Meclis Türkiye’de hiçbir bildiri yayımlamamıştır ve ilk defa bu Komisyon bir bildiri yayımlayacaktır. Bu çerçevede, geçen hafta söylediklerinizle bu hafta söyledikleriniz arasındaki farka işaret etmek için belirttim.

Buyurun, kim istiyorsa?

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – İkimiz de istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Korutürk...

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, geçen hafta söylediklerimizi zabıttan okumanızı takdir ettim, çok yakından takip ediyorsunuz. O görüşlerimizde hiçbir değişiklik yok bizim. Bizim söylemiş olduğumuz şu: Hocalı katliamı 600 kişi olabilir, 60 kişi olabilir, soykırım tanımına uyuyor. Bugün gerçekleşmiş bir şey diye sayılır, yirmi sene önce gerçekleşmiş bir şey. Tarih içerisinde gerçekleşmiş olan olayları tarihçilere bırakabilirsiniz. Hocalı katliamını tarihçilere bırakabilir misiniz, bir tarihçi araştırabilir mi Hocalı katliamını? Eğer araştırabilirse ona benim diyeceğim bir şey yok. Tarihçiye gerek yok, biz bunu görüyoruz.

Biz illa ki soykırım diye de ısrar etmiyoruz, Komisyon nasıl isterse o da olabilir ama bizim söylediğimiz şu: Soykırımı burada zikretmenin Türkiye’nin tezleri bakımından hiçbir sakıncası yok; bizim söylemek istediğimiz o. Geçen hafta söylediğimiz görüşler genel olarak soykırımın yaptırımı bağlanması konusundaki kararlarla bağlantılıydı. Bu defa soykırım dediğimiz olay bundan yirmi yıl önce olmuş, 600 kişi ölmüş. Daha önce çok daha fazla bir sayı ilan ediyorlar. Bunlar arasında hiçbir

fark yok. Bosna'da olanlarda da gene ölü sayısı buna yakındı. Bizim söylediğimiz bu. Bizim söylediklerimiz arasında bir çelişki yok. Ben onu ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ceylan'a Dışışleri Bakanlığı görüşünü bildirmesi için söz vermek istiyorum.

Buyurun Sayın Ceylan.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Bir şey daha ilave edeyim müsaade ederseniz.

Dışışleri Bakanlığının görüşünü tabii ki saygıyla karşılarız ama Dışışleri Bakanlığının görüşü yasamanın tutumunu bağlamaz.

BAŞKAN – Değil ama yardımcı olacağını düşünüyorum.

Buyurun Sayın Ceylan.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ FATİH CEYLAN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabiatıyla, bizim serdedeceğimiz görüş Komisyonun alacağı karara bir hâlel getirecek yönde olmaz, ancak Meclisin bu konuda sergileyeceği irade esastır.

Bizim bakışımız şudur: Biz burada ne karar alınır sa alınsın eğer bir nitelime yapılr sa, bunun yurt dışında belli çevreler tarafından istismar edileceği ve tezimizde bir rahneye yol açacağını değerlendiriyoruz. Kendimiz “Parlamentolar bu konularda karar alamaz, bu kararların alınacağı yerler uluslararası mahkemelerdir, dayandığı sözleşmelerdir.” yolundaki tezimizde bir zayıflamaya yol açabileceğini değerlendirmekteyiz, Bakanlığımızın değerlendirmesi budur.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın İşler...

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Aslında ben geçen hafta yapmış olduğum konuşmada bir soru sormuştum ama o konunun herhâlde cevabı gelmedi. Daha önce “Parlamentomuzda, Dışışleri Komisyonumuzda böyle bir bildiri yayımlandı mı?” şeklinde bir sorumuz vardı.

BAŞKAN – Ben biraz önce verdim onun cevabını, ilk defa yayımlanıyor.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – İlk defa, tamam, o zaman onu netleştirelim.

BAŞKAN – Dışışleri Bakanlığının da bir bildirisi yok yani. İlk defa biz bildiri yayımlıyoruz.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Tamam, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, burada en önemli nokta soykırım mı, katliam mı? Günümüzde pek çok olay yaşanıyor baktığımız zaman. Şimdi burada 600 kişi ölmüş. Tabii 1 kişi de ölse bütün insanlığı ölmüş olarak kabul ediyoruz biz, böyle bir inançtan geliyoruz. İnsanın öldürölmesini de şiddetle kınıyoruz. Ancak,

bizim şimdi “Katliam nedir, soykırım nedir? Bunun bir hukuki tanımı var mı? Sayı ne olursa katliamdır, sayı ne olmazsa soykırımdır? Böyle bir şey...” bunu çok iyi ayırmamız lazım. “Soykırım” kelimesi... Bizim yıllardır Türk dış politikasında bu Ermeni meselesinden dolayı dile getirdiğimiz hususlar var. Biraz önce Sayın Dışışleri Bakanı Temsilcisi Sayın Büyükelçi de ifade ettiler, Sayın Başkanımız da ifade ettiler. Burada yapacağımız bir bildiri, yayımlayacağımız bir kelimedenden dolayı biz kendi ayağıımıza pranga bağlarsak yanlış olur diye ben düşünüyorum. Burada çok değerli muhalefet milletvekilleri var, kendileri daha önce büyükelçilik yaptılar. Geçen haftaki yapmış olduğu konuşmaların da zaten o birikimlerinin bir yansıması olarak burada ifade edildiğini ben düşünüyorum. Dolayısıyla, burada bir siyasi kimliğimizle devlette kazandığımız tecrübeyi birleştirdiğimiz zaman bence doğru kararı vermemiz lazım gelir diye düşünüyorum. Aksi takdirde mesela bugün Suriye’de olaylar oluyor, on binlerce insan öldü, sistematik bir katliam var orada. Bugün bunlara “soykırım” ifadesi kullanıyor muyuz mesela? Belki daha 10 bin kişi daha ölecek. Adam tanklarla, toplarla şehirleri kuşatıyor, öldürüyor, vuruyor. Dolayısıyla, bunu bence, bu şekilde, bu hassas noktaları dikkate alarak ifade etmemiz lazım. Eğer bir bildiri yayımlayacak isek, kullanacağımız kelimeleri çok dikkatle, bir kuyumcu hassasiyetiyle seçmemiz lazım, Türkiye’nin temel tezlerine zarar vermemesi lazım diye düşünüyorum.

Bu Hocalı katliamının üzerinden de yirmi yıl geçmiş, bugün bunu yazacak olanlar da tarihçilerdir elbette. Yani yirmi yıl önce yaşanan bir olayı da elbette ki tarihçiler araştırarak. Belgeleriyle, şeyiyle yapıp ona göre yapması lazım, onu demek istiyorum. Elbette ki araştırmacılar yapacak yani.

BAŞKAN – Komisyon üyelerimiz arasında Hocalı katliamı sırasında on yaşında olan arkadaşlarımız olduğunu da hatırlatıyorum.

Sayın Dişli, buyurun.

ŞABAN DİŞLİ (Sakarya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Tabii ki arkadaşların bütün görüşlerine samimiyetle katılıyorum ama biz bundan altı yıl önce Büyük Millet Meclisi olarak bir ortak tutum belirledik ve bu çerçevede de bir karar yayımladık, yani Ermeni tezlerine antitez olarak bir bildiri yayımladık ve bu bildirimiz de, bu tutumumuz da dünyada bir kabul gördü. Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, gene Avrupa Konseyinde konuşma yapan İngiltere Başbakanı, özellikle bu Fransızların son girişimleri sonunda bu konuların tarihçilere bırakılması gerektiğini defalarca söylediler.

Şimdi, yıllardır Ermeniler her platformda birtakım dokümantasyonlarla birçok ülkenin hem siyasetini hem yaşadıkları bölgedeki insanları ikna etmiş görünüyorlar. Yani biz seksen yıl belki geriden başladık, yetmiş yıl geriden başladık, şimdi belli bir şey biriktirmeye çalışıyoruz. Bu ifadeler kesinlikle, ben Sayın Dışışleri Bakanımızın Temsilcisine katılıyorum, istismar edilecektir ve

gördüğünüz gibi, işte “Burada şu kadar kişi öldü, bu soykırımsa, burada bu kadar kişi öldü, bu da soykırımdır.” diye, zaten, dediğim gibi, birçok ülkede otomatik olarak benimsenmiş bir tez yeniden karşımıza çıkacaktır.

En şiddetli bir şekilde kınayalım, 26 Şubatı anma günü olarak tanımak istediğimizi belirleyelim ama bunun ismine “soykırım” dediğimiz zaman gerçekten uluslararası platformlarda ama her platformda, üniversitelerde zor durumda kalacağız ve kesinlikle bu tanım istismar edilecektir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bal...

İDRİS BAL (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, değerli arkadaşlar, her ne kadar biz farklı partilerden de olsak, Azerbaycan’daki insanların öldürülmesi, ister adına “soykırım” diyelim ister “katliam” diyelim, bizim bir sorunumuzdur, eğer “Tek millet, iki devlet.” diyorsak. Diğer taraftan da, tabii, biz başka bir ülke değiliz. Bizim ciddi anlamda dış siyasetimizin manevra alanını daraltan “Ermeni sorunu” diye adlandırdığımız sorunumuz var. Dolayısıyla bizim tutumlarımızı belirlerken bu çerçevede hareket etmemiz gerekiyor çünkü bizim bu sorun karşısında takip ettiğimiz, takip etmeye çalıştığımız bir tutumumuz var.

Diğer taraftan tabii ki meseleye uluslararası ilişkiler, uluslararası hukuk çerçevesinde baktığımızda bir realite var yani klasik egemenlik anlayışı değişti. Geçmişte olduğu gibi “Burası benim toprağımdır, içindekiler de benimdir. İster severim, ister döverim. İstediyimi yaşatırım, istediğimi öldürürüm.” diyemez. Hiçbir ülke bu klasik egemenlik anlayışının arkasına saklanarak katliam yapamaz. Dolayısıyla dünyanın neresinde olursa olsun mevzubahis olan insan ise, insan hakları ise, insanların öldürülmesi ise diğer ülkelerin buna müdahil olması çok normaldir, aynen bizim şu anda Suriye meselesine müdahil olduğumuz gibi.

Diğer taraftan değerli arkadaşlar, bir de şöyle bir realite vardır: Evet, bu doğrudur. Egemenlik anlayışı değişti, insan hakları mevzusu var ise herkes karışabilir. Ama diğer taraftan bir de realite var yani gerek Azerbaycan’daki olaylarla alakalı olsun gerek -bizim kendi soykırım- bize yönelik yapılan iddialarla ilgili olsun, açıkçası bu iddiaların kaçta kaç... Acaba orada kaç kişi öldü, hangi taraf suçluymuştu, hangi taraf suçsuzdu, kim daha fazla kayıp verdi? Bunun bilinmemesinden değildir. Eğer mesele bu olsa değerli arkadaşlar, bu çok kolay çözülebilir. Zaten biz de Türkiye Cumhuriyeti olarak “Gelin, komisyonlar kuralım ve bunu çözelim.” dedik. Açılmayan arşivler açılır, zaten biz açtık. Almanya’ya da gidip deriz ki: “Siz de açın.” Yani bu çok kolay çözülebilir ama olay öyle değildir değerli arkadaşlar. Olay maalesef, biz dilesek de, öyle istesek de uluslararası ilişkiler ahlaki esaslara dayanmıyor, Makyavelist bir mantıkla karşınızdaki muhataba göre kartlarınızı açıyorsunuz, her şeyi

kullanıyorsunuz. Maalesef bu olay bize karşı -genel anlamda değerlendiriyorum- bir pazarlık kartı olarak kullanılmaktadır. Türkiye'yle işi olan... Bazıları Ermeni meselesini, işte, soykırım iddiasını kullanıyor, bazıları terörü kullanıyor, bazıları başka şeyleri kullanıyor.

Diğer taraftan Ermeni nüfusunun dünyaya dağılmasından dolayı iç siyaset aracı olarak kullanıyorlar. İşte, bu sene seçim var, Fransa bunu getiriyor. Nasıl Sarkozy daha önceden Avrupa Birliğini kullandığı gibi, bu sefer de Ermeni meselesini kullanmaya çalışıyor. Bir başka yönü, dünyanın dört bir yanındaki Ermeniler işte bunu bir varlık ideolojisi olarak kullanıyor, kullanmaya çalışıyor.

Kısacası, değerli arkadaşlar, olay şudur bence, şöyle bir tespit yapmak istiyorum: Biz Ermeni meselesi karşısında zor durumda kaldıysak günümüzde bunun kesinlikle sebebi -işte Kızılderililerle ilgili ya da Cezayir'le ilgili ya da Avustralya'daki yerli -eğer yanlış telaffuz etmiyorsam- aborjinlerle ilgili ya da zencilerle ilgili ya da başka yerlerdeki... İşte, Rusya'da İkinci Dünya Savaşı sırasında 20 milyon insanın katledildiği söyleniyor Stalin eliyle. Bir sürü başka katliamları, soykırımları sıralayabiliriz. Bunlarla alakalı bizim pasif davranıp da soykırım olarak ilan etmememizden değildir. İddia ediyorum ki hiçbir şey değişmezdi. Diyeceksiniz ki: "Ya nedir yani burada? Neden sıkıntılı durumdayız?"

BAŞKAN – Sayın Bal, toparlar mısınız?

İDRİS BAL (Kütahya) - Çünkü değerli arkadaşlar, biz güçsüz olduğumuz için. Zira, dünyada bu dengeler, dünya dengelerinde ekonomik olarak, dış siyaset olarak, teknoloji üretme olarak değerli arkadaşlar...

Arkadaşlar, sabredin yani ben biliyorsunuz hiç söz hakkı istemedim şimdiye kadar. Yani hem muhalefete hem iktidara saygılı olmanız gerekiyor.

Teşekkür ederim. Ben de yarıda kesiyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Toskay, İğdir Milletvekili Sayın Sinan Oğan'ın teklifi grubunuzun da kabulüne mazhar olmuş mudur? Açıklık getirirseniz memnun olurum.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Şimdi, Dışişleri Komisyonunda grup diye bir âdet yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Öyle bir âdet olduğu için sormuyorum.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Burada ferdî olarak şey yapıyoruz. Tabii ki fikir birliği içindeyiz ama grup teklifi değildir, kişisel bir tekliftir.

BAŞKAN – Anladım, onu biliyorum da görüş olarak sormak istedim.

Buyurun Sayın Tunay...

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan, acaba diyorum oradan bakınca buradaki söz talepleri görünmüyor mu? Öyle bir durum mu var acaba?

BAŞKAN – Hayır, öyle bir şey olabilir mi? Mümkün değil.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Zannediyorum on beş dakikadır bu böyle.

BAŞKAN – O zaman genç kardeşimizden izin isteyip Sayın Ekşi size veriyorum.

Buyurun Sayın Ekşi.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce, izin verirsiniz Sayın Başkan, burada Dışışleri Bakanlığı temsilcisi arkadaşımız olduğuna göre, bize son yirmi seneden beri bu konuda niçin herhangi bir açıklama yahut bir deklarasyon yayınlanmamıştır, onunla ilgili politikanın temel anlayışını ifade ederlerse sevinirim. Birinci nokta olarak bunu istirham etmek gereğini duydum.

İkincisi: Sayın Başkan, az önce, bir önceki toplantımızda dile getirilen görüşleri zabıtlardan okudunuz. Zannediyorum ki o bağlamda dikkate almadığınız husus Sayın Safi'nin, bendenizin de o görüşmeler sırasında katıldığım kanaati değiştirecek kadar etkin ve isabetli bir argümanı dile getirmesidir. O nedenle, bu deklarasyonda “soykırım” ifadesinin kullanılması, aynen Sayın Safi'nin dile getirdiği gerekçelere dayanarak, kanaatimce pekâlâ mümkündür. Bunu belirtmek ihtiyacını duydum.

Üçüncü nokta Sayın Başkan: Hazırlanmış tasarlarda Dağlık Karabağ'la ilgili bir bölüm - Sayın Oğan'ın özellikle getirdiği tasarlakta- vardır. Zannediyorum ki Sayın Loğoglu'nun dile getirdiği gibi, ifade ettiği gibi, onun bu konuya girmesi gereksiz bir ifadeyi sokacaktır şeye. O nedenle çıkarılmasının gerekli olduğuna ilişkin kanaatimi arz etmek ihtiyacını duydum.

Dördüncü nokta Sayın Başkan: Hazırlanmış olan Adalet ve Kalkınma Partisinden ve Sayın Loğoglu'nun da hazırlamış olduğunu bildiğimiz iki tasarlaktan da zannederim ki belirli bir sakıncalı ifadeyi çıkarmak lazım. O da bu iki tasarlakta da Dışışleri Komisyonunun Türkiye'nin görüşü gibi kullandığı cümlelere değiniyorum. Onların çıkarılması doğru olur çünkü Dışışleri Komisyonunun herhâlde Türkiye adına görüş beyan etme yetkisine sahip olmaması gerekir.

Son olarak Sayın Başkan, izninizle tutumunuza ilişkin hayal kırıklığımı bir kere daha ifade etmek gereğini duyuyorum. Siz buradaki çoğunluğun verdiği kararın meşruiyetini tartışmamız sanki söz konusuymuş gibi bir beyanda bulundunuz. Ne iktidarınızın varlığı ne buradaki sayısal çoğunluğunuz herhangi bir şekilde tartışma konusu olan bir husus değil ama yönetiminizin buna rağmen, elinizdeki bu imkânlarla rağmen hakça ve demokratik anlayışa uygun bir şekilde sürdürülmesi gerektiği zannediyorum ki taleplerimizin özünü oluşturuyordu. Buna tekrar dikkatinizi çekmeye gerek duydum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun, Sayın Tunay.

FAİK TUNAY (İstanbul) – Şimdi, çok kısa bir şekilde, hızlı toparlayayım, iki dakikada. Öncelikle belirteceklerimin şahsi ve kişisel düşüncelerim olarak algılanmasını istiyorum.

Şimdi, Komisyonun en genç ikinci üyesiyim Mehmet’le beraber. Sanırım o da iç dünyasında aynı hayal kırıklığını yaşıyordur. Şimdi, biz ilk gün Komisyona geldik, burası Dışişleri Komisyonu dedik, diğer komisyonlardan farklı dedik, belli bir eğitim seviyesi var dedik, bizim diğer komisyonlara da, Genel Kurula da örnek olmamız gerekiyor dedik ama şu kadar basit bir metinde bile yirmi dakikadır konuşuyoruz, bir karara varamadık.

Şimdi, elbette ki Adalet ve Kalkınma Partisinin, Cumhuriyet Halk Partisinin, Milliyetçi Hareket Partisinin farklı düşünceleri olacak, aynı düşüncelerinin olmasını beklemek mümkün değil ama ben kimin yazdığını bilmeden -sadece Sinan Bey’in ki var, bir tanesi Cumhuriyet Halk Partisininmiş, biri Adalet ve Kalkınma Partisinin- ikisine de baktım, ikisinin arasında hiçbir farklılık yok, sadece “soykırım” kelimesi var. E, şimdi, eğer bu tarz, böyle cümlelere, noktalara takılırsak bence yanlış yaparız. Ben bir hayal kırıklığı yaşadığımı söyleyeyim.

İkincisi: Şimdi “soykırım,” “soykırım” diyoruz. O zaman yirmi sene önce Almanya’daki Türkler de yakıldı biliyorsunuz, diri diri yandılar, Solingen’deydi. O zaman o da soykırım. E, ben şimdi gidip birisini, tek bir kişiyi dahi vahşi bir şekilde öldürsem -Manisa’da çivi çakıyordu biliyorsunuz yirmi sene önce birinin kafasına, insanların kafasına, 20 kişi öyle öldürüldü- o da soykırım. Yani bunları iyi değerlendirmek lazım diye düşünüyorum. Biz burada bir uzlaşma sağlayamazsak... Gerçekten ülke için de önemli. Ben şahsi düşüncemi belirtiyorum, parti meselesi değil. Yani bir genç üye olarak şu kadar bir metnin üstünde bile anlaşılamamamız, birbirimizi kırmamız, germemiz... Yani empati yapılması gerektiğini düşünüyorum. Her zaman söylüyorum, son kez söyleyeceğim: Muhalefet elbette ki iktidarın aldığı oy oranını içine sindirecek, kabul edecek, halkın takdiri ama iktidar da kendisine oy vermeyen bir kesimin olduğunu görecektir, muhalefetin de temsil edildiğini görecektir. Empati yaparak doğru yolu bulmamız lazım. Yani yoksa bir metin üstünde böyle yirmi dakika tartışarsak o zaman bu Komisyona gölge düşer diye düşünüyorum. Zaten açıklamalar var, kayıtlar var, söylenmiş sözler var, bir tanesinin kabul edilip bir an önce ileriye bakmamız gerektiği düşünüyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Saat 12.45’te bitirmemiz lazım çünkü maalesef, AK PARTİ milletvekilleri olarak 13.00’te elektronik oylamada hazır bulunmamız gerekiyor.

Buyurun Sayın Loğoğlu.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, önce size teşekkür ediyorum, şu anlamda: Anlaşıyor ki muhalefet temsilcilerinin ne söylediklerini dikkatle dinliyor ve takip ediyorsunuz.

BAŞKAN – Aksine bir kanaate varmış olmanızı da gerçekten üzüntüyle karşılıyorum.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (İstanbul) – İkincisi: Tabii, geçen haftaki ifade ettiğim tutumla bugün ifade ettiğim tutum arasında bir çelişki gördüğünüzü söylüyorsunuz. E, tabii, Komisyon Başkanı olarak ben buna pek hakkınız olduğunu düşünmüyorum. Ayrıca, yorumunuzun da tamamen geçersiz olduğunu düşünüyorum.

Üçüncüsü: Burada hakikaten bu konuda bir anlaşmazlık yok yani “Bir bildiri yayınlayın.” diyoruz. Tekrar ediyorum, yani “soykırım” kelimesinin kullanılmasının yaratabileceği sakıncalara çok duyarlılık gösteriyorum, onlara da bir itirazım yok ama bu “soykırım” tabirinin bir şekilde kullanılmasının gereğine işaret eden arkadaşların hissiyatını da anlıyorum. Bu ikisini karşılayacak şekilde acaba bir orta yol bulunabilir mi? Ben bunu söyleyeceğim. Kabul görür görmez, bilmiyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin sunduğu tasarıda üçüncü paragraf şöyleydi: “Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri Komisyonu olarak Azerbaycan’ın Hocalı kasabasında Ermeniler tarafından Azerbaycan Türklerine karşı yapılan vahşetin -şimdi değiştiriyoruz- uluslararası toplumun önemli kesimlerince soykırım olarak nitelendirildiğine dikkat çekiyoruz.” şeklinde bir öteleme yani Komisyon ve Meclisimizin üzerinden atarak sanki uluslararası toplumun yaptığı bir şeye dikkat çekiyormuşuz gibi bir ifade konulabilir mi? Bir ara formül olarak...

BAŞKAN – Uluslararası toplumun önemli üyelerinden kimi kastediyorsunuz?

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – İslam İşbirliği Teşkilatı.

BAŞKAN – Pakistan, Meksika ve...

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Endonezya’nın, Sayın Başkan, Palembang kentinde düzenlenen 7’nci İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamentolar Birliği Toplantısı’nda 51 tane İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi ülke Hocalı katliamının soykırım niteliğinde olduğunu söyleyen bir cümleyi Ermenistan Cumhuriyeti’nin Azerbaycan Cumhuriyeti’ne karşı saldırısıyla ilgili geleneksel kararına ilave etmiş. Bu 1 Şubat’ta olmuş.

BAŞKAN – Ben müsaade ederseniz şöyle bir öneride bulunmak istiyorum zamanımız dar olduğu için: Önümüzde üç öneri var. Bir tanesi AK PARTİ’li 3 üyemizin önerisi, bir tanesi MHP’li bir üyemizin önerisi, bir tanesi de CHP Grubunun önerisi. Ben Başkan olarak, bir uzlaşi teklifi olarak dördüncü bir öneride bulunmak istiyorum. Cumhuriyet Halk Partisi teklifinin üçüncü paragrafı hariç olmak üzere, AK PARTİ Grubu olarak kabule hazırız.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkanım, bendeniz bir istirhamda bulundum, acaba benim söz hakkım olarak sorularıma zatialinizin sahip çıkmanız gerekmez mi? Sayın Dışışleri Bakanlığı sözcüsüne yönelik, temsilciye yönelik bir bilgi ihtiyacını dile getirdim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yalnız, dört dakikamız var. O bilgiyi aldıktan sonra...

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Bilmiyorum, dakikalı ama...

BAŞKAN – Hayır, bugün bu bildiriği yayınlamamak gibi bir lüksümüz yok. Yani bir karar alacağız çünkü 26' sını kaçırmak da istemiyoruz ve bu karar eğer oy birliğiyle olmayacaksa ben burada -sizin tabirinizle- çoğunluğun oylarıyla alınmış bir kararı da doğru bulmuyorum. Oy birliğini sağlama imkânımızı araştırıyorum ve o bilgiyi Dışışleri Bakanlığı temsilcisinden ayrıca alırız, o bir detay ama bu demin yaptığım teklifi kabul edip etmeme imkânımız var mı, onu araştırıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi teklifindeki üçüncü paragraf hariç, Cumhuriyet Halk Partisinin görüşü nedir?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkanım, bir cümle... Müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Yani üç dakika sonra çok geç olacak.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bir cümle söyleyeceğim sadece.

Bir tek şunu anlıyorum ben tartışmalardan: Aslında bu masanın etrafındaki herkes bunun bir soykırım olduğunu kabul ediyor fakat ifadede teknik bir problem var anladığımız kadarıyla. Eğer bu doğruysa, o zaman bu teknik sorunu çözün. Yani “soykırım” deyin de... Ama herkes bunun soykırım olduğunu kabul ediyorsa bizim için sorun yok; kabul edilmiştir, bitmiştir, gitmiştir yani.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sayın Başkanım, bir değişiklik...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oğan.

SİNAN OĞAN (İğdır) - Eğer “soykırım” kelimesinin doğrudan kullanılması konusunda anlaşıyorsak şöyle bir önerim olacak: 26 Şubat'ta Azerbaycan'ın Hocalı kentinde yaşananlar karşısında, 26 Şubat'ı Hocalı soykırımını anma günü olarak kabul ediyoruz.

BAŞKAN – Soykırımı anma günü kabul edebilir mi Komisyon? Dışışleri Komisyonu bu anma gününü kabul etme yetkisine sahip mi Sayın Oğan, Allah aşkına?

SİNAN OĞAN (İğdır) – Ama bir şekilde de bu kelimeyi kullanmak gerekiyor.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – “Katliam” kelimesinde herkes mutabık. Eğer yayınlanacaksa, benim görüşüm... Burada “katliam” kelimesine karşı çıkan var mı, “vahşet” kelimesine karşı çıkan var mı?

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi önerisinin üçüncü paragrafı olmaksızın oy birliği sağlayabilirsek bunu yayınlayacağız.

ALİ RIZA ALABOYUN (Aksaray) – Bildirinin bir kere oy birliğiyle buradan çıkması lazım, o zaman anlam taşır.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Üçüncü paragraf hariç kabul ediyorsanız...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ya, siz “Bu soykırımdır.” dedikten sonra bizim için sorun değil zaten.

BAŞKAN – “Soykırım” tabiri olan paragrafı çıkartıyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hayır, çıkardınız da yani siz bunun soykırım olduğunu biliyorsanız zaten...

BAŞKAN – Ben öyle bir şey demedim.

Sayın Atıcı, “Ağza laf koymak.” derler Anadolu’da sizin dediğinize. Öyle bir şey demedim ben, öyle bir şey demedim.

BAŞKAN – Sayın Loğoğlu, üçüncü paragraf hariç sizin teklifinizi oya koyabilir miyim?

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (İstanbul) – Efendim, bizim parti olarak teklifimiz bir bütünlük teşkil ediyordu. Siz bir paragrafın çıkarılmasını öneriyorsunuz. Herhâlde önemli olan buradan bir bildiri çıkması. Bunun da genel hissiyatı yansıtan bir bildiri olması gerekiyor. Şimdi, biz şunu biliyoruz yani oy çokluğunuz var, bunu bu şekilde kabul edeceksiniz. “Soykırım” ifadesinin yer almaması Komisyon üyelerinin önemli bir kısmının hissiyatını yansıtmayacak ama o çıktıktan sonra geri kalan kısmı da gene de bir anlam ve ağırlık taşıyacağına göre benim şahsen -partim adına konuşmuyorum- Komisyon üyesi olarak bir itirazım yok.

BAŞKAN – Yani buradaki farkı koymak istiyorum. AK PARTİ’li 3 üyenin verdiği teklifte “insanlığı karşı suç” tabiri yoktu, Sayın Oğan’ın teklifinde “insanlığa karşı suç” tabiri vardı. Dolayısıyla bu önerim hem AK PARTİ milletvekillerimizin verdiği teklifi hem Sayın Oğan’ın teklifini hem de sizin Cumhuriyet Halk Partisi olarak verdiğiniz teklifi bir anlamda mezcetedebiliyor ve sanıyorum üçüncü paragrafsız bir metin yayınlandığı takdirde tüm Komisyonumuzun bir uzlaşma metni olarak ve oy birliğiyle kabul edilmiş bir metin olarak ortaya çıkacaktır. Bunu teklif ediyorum.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, herhâlde çözüme yaklaştık. Üçüncü paragrafta şöyle yapalım madem çoğunluk o şekilde gidecek: “Yapılan vahşeti soykırım olarak nitelendiriyoruz.” O üç kelimeyi “soykırım olarak nitelendiriyoruz” tabirini çıkartıp “kınıyoruz” kelimesini eklersek üçüncü paragrafa.

BAŞKAN – Yukarıda var zaten. İkinci paragrafın sonuna “Türk milleti olarak yüreğimizde hissediyoruz ve kınıyoruz” Uygunsu... Uygun mudur?

Üçüncü paragrafı çıkarıyoruz, ikinci paragrafın sonuna “Azerbaycan Türklerine karşı yapılan bu katliamın acılarını kardeş Türk milleti olarak yüreğimizde hissediyor ve kınıyoruz.”

Bu şekil uygunsu oylamaya gideceğim.

Okuduğum metni oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Oy birliğiyle kabul edilmedi.

BAŞKAN – Oy birliği olmadığı takdirde yayınlamayacağız.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tabii, buyurun Sayın Toskay.

Basını hazır tutun, içeriye alalım, Komisyon üyelerimiz varken okuyalım.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Sayın Başkanım, bir dakikanızı rica ediyorum.

BAŞKAN – Hayır, sizin onayınız olduktan sonra içeri alacağız, hazır olsun diye söylüyorum.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Sayın Başkanım, Dışışleri Komisyonu diğer komisyonlardan farklı, bunu bütün arkadaşlar ve zaman zaman siz de bunu ifade ediyorsunuz. Bu farklılığı devam ettirmemiz lazım. Mesela, Fransız Parlamentosundan geçen kanunla ilgili Komisyon olarak bir bildiri neşrettik. Müthiş bir zaman baskısı altında bunu konuştuk. Bugün yine bunu son maddeye koyduk, müthiş bir zaman baskısı altında bu konuyu şey yaptık. Dışışleri Komisyonunun... Yani bunu belki mukayese etmek doğru değil ama 6'ncı maddedeki Cibuti anlaşmasından çok daha önemli bir iş bu. O bakımdan, benim sizden istirhamım, böyle üzerinde biraz tartışmamız gereken, uzlaşmamız gereken konuları gündemin son maddesine değil, ilk maddesine koyalım. Zaman baskısını üstümüzde hissettiğimiz zaman da Cibuti anlaşmasını önümüzdeki haftaya bırakırız, kıyamet de kopmaz.

Sayın Başkan, biz söyledik...

BAŞKAN – Dinledim.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – ...ama siz inşallah, sonra, muhalefet partilerinin sözcülerinin konuşmalarını zabıtlardan çok dikkatli okuyorsunuz, önümüzdeki hafta bunu da okursunuz diye düşünüyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Toskay, size olan saygım her zaman dikkatle dinlemeyi ayrıca gerektiriyor. Arkadaşımın bir metnine bakarken iki şeyi aynı anda yapabilecek özelliklere sahip olduğumu da vurgulamak istiyorum.

Eğer bir anlaşma olduysa oy birliği olarak bu metni sizlerin de hazır bulunduğu bir ortamda basına açıklamak istiyorum.

Uygunsa, basını içeriye alıyorum. Uygun mudur?

Tamam. O zaman alalım basın mensuplarını.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışışleri Komisyonunun bugünkü toplantısında Hocalı katliamının yıl dönümü vesilesiyle bir bildiri yayınlanması konusunda oy birliğiyle karar aldık. Bir bildiri metni üzerinde de oy birliğiyle mutabakat sağlanmıştır. Dışışleri Komisyonumuzun bu bildirisini okuyorum:

“Hocalı, insanlık tarihine Ermenistan tarafından yazılmış kara bir sayfadır. Azerbaycan'ın Karabağ Bölgesinin Hocalı Kasabasında 25-26 Şubat 1992 tarihinde Ermeniler tarafından planlı olarak yapılan katliamlarda 106'sı kadın, 83'ü çocuk, 70'ten fazlası ise yaşlı olmak üzere toplam 613 Azerbaycan Türkü işkence yapılarak katledilmiş, 487 kişi ağır yaralanmış, 1.275 kişi Ermeniler tarafından rehin alınmış ve 150 kişi ise kaybolmuştur.

Hocalı'da yaşananlar insanlık tarihi için büyük bir ayıp, uluslararası hukuka göre insanlığa karşı suç kapsamındadır. Azerbaycan Türklerine karşı yapılan bu katliamın acılarını kardeş Türk milleti olarak yüreğimizde hissediyor ve kınıyoruz.

Hocalı katliamı, insanlığın bugün ve gelecekte dersler çıkartması ve bugüne kadar gösterdiği tepki konusunda bir vicdan muhasebesi yapması gereken önemli bir olaydır. Bu katliamın kurbanlarının çektikleri acıların tüm dünya halkları tarafından anlaşılması gerekmektedir. Türkiye, en temel insani ve vicdani değerleri yok sayan böyle bir hukuksuz eylemin öğrenilmesine ve faillerinin adalet önüne çıkartılmasına yönelik haklı mücadelesinde Azerbaycan'a destek vermeye devam edecektir.”

Teşekkür ediyorum.

Komisyon üyelerimize de çok verimli çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum.

Hayırlı uğurlu olsun.

Kapanma Saati: 12.57